

T.C.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MEHMET ERENLER'İN SANATÇI KİŞİLİĞİ ve DERLEDİĞİ ESERLERİN MÜZİKAL ANALİZİ

Türk Müziği Ana Bilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İkranur SÜRAL

Malatya

2026

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MEHMET ERENLER'İN SANATÇI KİŞİLİĞİ ve DERLEDİĞİ ESERLERİN MÜZİKAL ANALİZİ

İkranur SÜRAL

Türk Müziği Ana Bilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Ünal İMİK

Tez Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Ünal İMİK

Doç. Dr. Uğur GÖKTAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Emirhan GÜLER

Malatya

2026

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
ETİK VE YAPAY ZEKA KULLANIM BEYANI

...../...../2026

İNÖNÜ Üniversitesi Lisansüstü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak, “Prof. Dr. Ünal İMİK” danışmanlığında hazırlayıp sunduğum “MEHMET ERENLER’İN SANATÇI KİŞİLİĞİ ve DERLEDİĞİ ESERLERİN MÜZİKAL ANALİZİ” başlıklı YÜKSEK LİSANS TEZİ tezimde:

1. ETİK VE BİLİMSEL SORUMLULUKLARIM:

- Tezimde yer alan verileri, bilgileri ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Çalışmada yararlandığım tüm kaynaklara bilimsel kurallara uygun şekilde atıfta bulunduğumu ve kaynakça gösteriminde APA 7. baskı kurallarına uyduğumu,
- Tezimin özgün olduğunu, çalışma ve yazım sürecinde patent ve telif haklarını ihlal edici hiçbir davranışta bulunmadığımı,
- Aksi bir durumda doğabilecek tüm hukuki ve akademik sonuçları kabul ettiğimi,

() Tez yazım sürecinde yapay zekâ tabanlı araçlardan faydalanmadım.

() Tez yazım sürecinde yapay zekâ tabanlı araçlardan faydalandım.

Bu durumda:

- Yapay zekâ araçlarını yalnızca bilimsel üretim sürecini desteklemek amacıyla kullandığımı,
- Kullanımın hipotez geliştirme, teorik tartışma ve yorumlama gibi üst düzey akademik becerileri içermediğini,
- Kullanımın tezin özgünlüğüne, bilimsel etik kurallarına ve ilgili mevzuata aykırı olmadığını,
- Usulsüz kullanımlara (kaynak göstermeksizin metin üretimi, yanıltıcı kaynak gösterimi, otomatik içeriklerin özgün eser gibi sunulması vb.) kesinlikle başvurmadığımı,
- Kullanılan yapay zeka araçlarının ve işlevlerinin, danışmanımın bilgisi dahilinde, ekte verilen tabloda şeffaf biçimde belirtildiğini,
- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber’de belirtilen ilkelere riayet ettiğimi,

kabul ve taahhüt ederim.

İkranur SÜRAL
İmza

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
TABLolar LİSTESİ	ix
RESİMLER LİSTESİ.....	x
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi.....	2
1.2.1. Alt Problemleri.....	2
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Literatür Taraması	4
1.6. Tanımlar ve Kısaltmalar	5
1.7. Sınırlılıklar	6
2. YÖNTEM.....	7
2.1. Araştırmanın Modeli.....	7
2.2. Evren ve Örneklem	7
2.3. Sayıtlar	7
2.4. Verilerin Toplanması.....	7
2.5. Verilerin analizi	7
3. KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVE	9
3.1. Geleneksel Türk Halk Müziği.....	9
3.1.1. Geleneksel Türk Halk Müziğinin Özellikleri.....	10
3.1.2. Geleneksel Türk Halk Müziğinin Türleri.....	11
3.1.3. Geleneksel Türk Halk Müziği Usulleri	15
3.2. Mehmet Erenler'in Hayatı ve Sanatçı Kişiliği	16
4. BULGULAR VE YORUM.....	21
4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	21
4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgu Ve Yorumlar	23
4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgu Ve Yorumlar	23
4.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	24
4.5.Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	25
4.6.Altıncı Alt Problem Yönelik Bulgu Ve Yorumlar	26
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	27

5.1. Sonuçlar	27
5.1.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	27
5.1.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	27
5.1.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	27
5.1.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	28
5.1.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	28
5.1.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	28
5.2. Öneriler	29
KAYNAKÇA	32
EKLER	35

ÖNSÖZ

Bu araştırmada, Mehmet Erenler'in sanatçı kişiliği ve derlemiş olduğu 21 eserin müzikal analizi incelenerek Türk Halk Müziği nazariyatına katkı sağlanması amaçlanmıştır. Çalışmanın sağlıklı ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi adına, gerek çevrim içi gerekse yüz yüze görüşme imkânı sunarak araştırmaya katkıda bulunan tüm kaynak kişilere teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmamın başlangıcından itibaren destek ve yardımlarını esirgemeyen, bilgi ve tecrübeleriyle bana her zaman yol gösteren tez danışmanım ve değerli hocam Prof. Dr. Ünal İMİK'e; tez çalışmam süresince katkılarını esirgemeyen Doç. Dr. Uğur GÖKTAŞ'a ve Dr. Öğr. Üyesi Emirhan GÜLER'e içten teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak, eğitim hayatım boyunca ve bu çalışmanın her aşamasında yanımda olan, destekleri ve motivasyonlarıyla bana güç veren sevgili aileme sonsuz teşekkür ederim.

İkranur SÜRAL

ÖZET

MEHMET ERENLER'İN SANATÇI KİŞİLİĞİ ve DERLEDİĞİ ESERLERİN MÜZİKAL ANALİZİ

Bu araştırmada, Türk Halk Müziği'nin usta isimlerinden Mehmet Erenler'in yaşam öyküsü ve sanatçı kimliği çerçevesinde müziğe olan katkıları ele alınmıştır. Sanatçının yetiştiği kültürel çevre, müzikle kurduğu erken dönem ilişkisi ve ustalık sürecinde geliştirdiği icra anlayışı, çalışmanın temel eksenini oluşturmaktadır. Tez kapsamında, Erenler'in repertuarından seçilen derlediği ve notaya aldığı 21 türkü müzikal açıdan incelenmiştir. Bu eserler; karar sesi, makam yapısı, usul özellikleri, ait oldukları yöre ve tür bakımından değerlendirilerek çok yönlü bir analiz sürecine tabi tutulmuştur. İnceleme sonucunda, türkülerde belirli karar seslerinin öne çıktığı, makam çeşitliliğinin ise Türk Halk Müziği'nin geleneksel yapısını yansıtır biçimde şekillendiği görülmüştür. Usul açısından eserlerin hem düzenli ritmik yapılara hem de serbest icra özelliklerine sahip olduğu belirlenmiştir. Yöresel dağılım bakımından türkülerin Anadolu'nun farklı bölgelerini temsil ettiği ve her yörenin kendine özgü müzikal karakterini yansıttığı tespit edilmiştir. Tür yönünden ele alındığında ise eserlerin ağırlıklı olarak uzun hava ve kırık hava formunda olduğu anlaşılmıştır. Çalışmanın kapsamı belirlenirken zeybek türündeki eserler ayrıntılı inceleme dışında tutulmuş, böylece analizlerin daha odaklı ve sistematik bir biçimde yürütülmesi amaçlanmıştır. Elde edilen bulgular, Mehmet Erenler'in geleneksel Türk Halk Müziği unsurlarını koruyan ve bunları kendine özgü yorumuyla zenginleştiren bir sanatçı olduğunu göstermektedir. Bu çalışma, hem sanatçının müzikal kimliğinin anlaşılmasına katkı sunmakta hem de Türk Halk Müziği alanındaki akademik çalışmalara kaynak oluşturmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Erenler, Türk Halk Müziği, Müzikal Analiz, Repertuar İncelemesi, Yöresel Müzik.

ABSTRACT

MEHMET ERENLER: HIS LIFE AND ARTISTIC PERSONALITY

This study examines the life story and musical contributions of Mehmet Erenler, one of the master figures of Turkish Folk Music, within the framework of his artistic identity. The cultural environment in which the artist was raised, his early relationship with music, and the performance approach he developed throughout his journey to mastery constitute the main focus of this research. Within the scope of the thesis, 21 folk songs selected from Erenler's repertoire were analyzed from a musical perspective. These works were evaluated in terms of their finalis (karar sesi), modal structure (makam), rhythmic patterns (usul), regional origins, and musical genres, allowing for a comprehensive analytical process. The findings revealed that certain finalis tones were more prominent in the songs, while the diversity of makams reflected the traditional structure of Turkish Folk Music. In terms of rhythm, the pieces were found to exhibit both regular metrical patterns and free-performance characteristics. Regarding regional distribution, the folk songs represent various regions of Anatolia, each reflecting its own distinctive musical character. In terms of genre, the works were predominantly identified as long air (uzun hava) and broken air (kırık hava) forms. During the determination of the study's scope, works belonging to the zeybek genre were excluded from detailed examination in order to ensure a more focused and systematic analytical approach. The findings demonstrate that Mehmet Erenler is an artist who preserves the traditional elements of Turkish Folk Music while enriching them through his unique interpretation and performance style. This study aims both to contribute to a better understanding of the artist's musical identity and to serve as a resource for future academic research in the field of Turkish Folk Music.

Keywords: Mehmet Erenler, Turkish Folk Music, Musical Analysis, Repertoire Analysis, Regional Music.

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo No	Sayfa No
Tablo 1. TRT Türk Halk Müziği Arşivinde Bulunan Mehmet Erenler 'in Derlediği ve Notaya Aldığı Türküler	22
Tablo 2. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Karar Sesleri Dağılımı	23
Tablo 3. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Makam Dizileri Dağılımı	23
Tablo 4. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Üsül Dağılımı	24
Tablo 5. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Yörelere Göre Dağılımı.....	25
Tablo 6. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Türü Olarak Dağılımı.....	26

RESİMLER LİSTESİ

Resim No	Sayfa No
Resim 1: Mehmet ERENLER.....	16
Resim 2: Mehmet ERENLER.....	17
Resim 3: TRT Arşivinden Mehmet ERENLER.....	19

1. GİRİŞ

Müzik, toplumların kültürel kimliklerini oluşturan ve kuşaktan kuşağa aktaran en önemli unsurlardan biridir. İnsanlar yaşadıkları sevinçleri, acıları, kahramanlıkları, göçleri ve günlük yaşam deneyimlerini müzik aracılığıyla ifade etmişlerdir. Bu yönüyle müzik yalnızca estetik bir olgu değil, aynı zamanda toplumsal hafızanın korunmasını sağlayan kültürel bir aktarım aracı olarak değerlendirilmektedir. Kültürel belleğin oluşumu ve devamlılığında müziğin önemli bir işleve sahip olduğu, toplumların geçmiş deneyimlerini ve ortak değerlerini geleceğe taşıdığı belirtilmektedir (Akın, 2018: 103-105).

Türk kültürünün önemli unsurlarından biri olan Geleneksel Türk Halk Müziği, Türk toplumunun tarihsel süreç içerisinde yaşadığı sosyal ve kültürel olayların müzikal bir yansımasıdır. Halkın duygu ve düşüncelerini, yaşam biçimini, geleneklerini ve inançlarını konu alan türküler, sözlü kültür geleneği içerisinde şekillenerek günümüze kadar ulaşmıştır. Türk halk müziğinin ortak bir kültürel yapı oluşturduğu ve farklı yöreleri aynı müzikal değerler etrafında birleştirdiği ifade edilmektedir (Kınık, 2011:456-458).

Geleneksel Türk Halk Müziği'nin günümüze ulaşmasında derleme çalışmaları, kaynak kişiler ve halk müziğine gönül vermiş sanatçıların önemli katkıları bulunmaktadır. Özellikle Cumhuriyet döneminden itibaren gerçekleştirilen derleme faaliyetleri sayesinde birçok türkü kayıt altına alınmış ve kültürel mirasın korunması sağlanmıştır. Bu süreçte halk müziğinin gelişimine katkı sunan sanatçıların yaşamlarının ve çalışmalarının incelenmesi, Türk müzik kültürünün daha iyi anlaşılması açısından önem taşımaktadır. Bu sanatçılar arasında yer alan Mehmet Erenler, bağlama icracılığı, eğitimciliği ve derlemecilik çalışmalarıyla Türk halk müziğine önemli katkılar sağlamış isimlerden biridir. Bu nedenle Mehmet Erenler'in yaşamı, sanat anlayışı ve derlediği eserlerin incelenmesinin alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1. Problem Durumu

Geleneksel Türk Halk Müziği, toplumun yaşam biçimini, duygu dünyasını ve kültürel değerlerini yansıtan önemli bir sözlü kültür mirasıdır. Halkın sevinçlerini, acılarını, doğaya bakışını, kahramanlıklarını ve günlük yaşam deneyimlerini konu alan türküler, kuşaktan kuşağa aktarılacak günümüze kadar ulaşmıştır. Bu müzik geleneği, kendine özgü çalgıları, icra teknikleri ve yöresel söyleyiş özellikleriyle Türk kültürünün en önemli unsurlarından biri olarak kabul edilmektedir.

Türk topluluklarının tarih boyunca farklı coğrafyalara göç etmeleri ve çeşitli kültürlerle etkileşim içerisinde bulunmaları, halk müziğinin zenginleşmesine önemli katkılar sağlamıştır. Bu

süreçte hem farklı kültürlerden etkilenilmiş hem de Türk kültürüne ait müzikal unsurlar geniş bir coğrafyaya taşınmıştır. Böylece Geleneksel Türk Halk Müziği, farklı bölgelerde çeşitli biçimlerde gelişerek geniş ve zengin bir repertuvara sahip olmuştur.

Bu kültürel mirasın günümüze ulaşması kolay olmamıştır. Halk müziğinin büyük ölçüde sözlü geleneğe dayanması nedeniyle eserlerin yazılı kaynaklara aktarılması uzun yıllar boyunca sınırlı kalmıştır. Türküler çoğunlukla usta-çırak ilişkisi, meşk sistemi ve kulaktan kulağa aktarım yoluyla yaşatılmıştır. Bu durum bazı eserlerin zaman içerisinde unutulmasına veya değişikliğe uğramasına neden olmuştur.

Geleneksel Türk Halk Müziğinin korunması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla yapılan derleme, arşivleme ve araştırma çalışmalarının büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Özellikle ilgili kurumların ve araştırmacıların bu alandaki faaliyetlerini artırmaları, kültürel mirasın sürdürülebilirliği açısından gerekli görülmektedir.

Bu çalışma kapsamında ele alınan Mehmet Erenler, Türk halk müziğinin tanıtılması, korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması konusunda önemli katkılar sağlamış değerli bir sanatçıdır. Bağlama icracılığı, eğitimcilik, derleme çalışmaları ve sanatçı kimliğiyle halk müziğine uzun yıllar hizmet etmiş olan Erenler, yetiştirdiği öğrenciler ve bıraktığı eserlerle Türk halk müziği geleneğinin yaşatılmasına önemli katkılarda bulunmuştur. Bu nedenle Mehmet Erenler'in yaşamı, sanatsal faaliyetleri ve Türk halk müziğine yaptığı hizmetlerin incelenmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın temel problemi, "Mehmet Erenler'in yaşamı, sanat anlayışı ve TRT Türk Halk Müziği repertuarında yer alan derlemelerinin müzikal özellikleri nelerdir?" sorusu çerçevesinde belirlenmiştir. Araştırmada, Mehmet Erenler'in Türk halk müziğine yaptığı katkılar, sanatçı kimliği ve repertuvara kazandırdığı notaya aldığı ve derlediği eserlerin müzikal yapıları incelenerek kapsamlı bir değerlendirme yapılması amaçlanmaktadır.

1.2.1. Alt Problemleri

Araştırma probleminin ayrıntılı olarak incelenebilmesi amacıyla aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Mehmet Erenler tarafından derlenerek TRT Türk Halk Müziği repertuarına kazandırılan eserlerin sayısı kaçtır?

2. Mehmet Erenler'in derlediği türkülerin karar sesleri hangi özellikleri göstermektedir?

3. Derlemelerde kullanılan makamsal yapıların genel özellikleri nelerdir?
4. Derlenen eserlerin usul bakımından dağılımı ve çeşitliliği nasıldır?
5. Mehmet Erenler'in notaya aldığı ve derlediği eserlerin yöresel dağılımı hangi bölgelerde yoğunlaşmaktadır?
6. Derlemelerin tür özellikleri ve içerik bakımından sınıflandırılması nasıl yapılabilir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, Türk halk müziğinin önemli temsilcilerinden biri olan Mehmet Erenler'in yaşamını, sanatçı kişiliği ve derlediği eserlerin müzikal analizi ve müzik alanındaki çalışmalarını çok yönlü olarak incelemektir. Bununla birlikte sanatçının TRT Türk Halk Müziği repertuvarına kazandırdığı derlemelerin müzikal özelliklerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

Araştırma kapsamında Mehmet Erenler'in derleme faaliyetleri sonucunda repertuvara kazandırdığı eserlerin karar sesleri, makamsal yapıları, usul özellikleri, yöresel dağılımları ve tür özellikleri bakımından incelenerek bu eserlerin Türk halk müziği içerisindeki yeri ortaya konulmaya çalışılacaktır. Ayrıca sanatçının halk müziğinin korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması konusundaki katkılarının belirlenmesi de araştırmanın amaçları arasında yer almaktadır.

Bunun yanı sıra çalışmanın, Mehmet Erenler'in sanatsal birikimini ve halk müziği alanındaki çalışmalarını bilimsel veriler ışığında değerlendirmesi; araştırmacılara, eğitimcilere ve halk müziği icracılarına kaynak oluşturması amaçlanmaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Türk halk müziğinin yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılmasında derleme çalışmalarının büyük bir öneme sahip olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda Mehmet Erenler, gerek bağlama sanatçılığı gerek eğitimci kimliği gerekse derleme faaliyetleriyle Türk halk müziğine önemli hizmetlerde bulunmuş sanatçılar arasında yer almaktadır. Ancak sanatçının yaşamı, sanatsal kişiliği ve repertuvara kazandırdığı eserlerin müzikal özellikleri üzerine yapılan akademik çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir.

Bu araştırma, Mehmet Erenler'in Türk halk müziğine yaptığı katkıları bilimsel bir bakış açısıyla ortaya koyması bakımından önem taşımaktadır. Araştırma sonucunda elde edilecek bulguların, sanatçının müzik mirasının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca TRT

repertuarında yer alan derlemelerin müzikal açıdan incelenmesi, Türk halk müziğinin yapısal özelliklerinin anlaşılmasına da yardımcı olacaktır.

Çalışmanın, halk müziği alanında yapılacak yeni araştırmalara kaynaklık etmesi, müzik eğitimi alanında çalışan akademisyenlere ve öğrencilere yol göstermesi, aynı zamanda kültürel mirasın korunmasına yönelik çalışmalara katkı sunması açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bunun yanında Mehmet Erenler'in sanat yaşamı ve derleme faaliyetlerinin kayıt altına alınarak bilimsel bir zeminde incelenmesi, Türk halk müziği tarihine ışık tutması bakımından da ayrı bir değer taşımaktadır.

1.5. Literatür Taraması

Haşhaş'ın (2017) Doğu Anadolu Bölgesi'ne ait TRT arşivindeki 829 türküyü inceleyerek hazırladığı doktora çalışması, bölgenin müzikal kimliğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın kuramsal bölümünde Türk Halk Müziği, müzikal kimlik ve yöresellik kavramları ele alınmış; ayrıca usûl anlayışı farklı bir bakış açısıyla değerlendirilmiştir. Çalışmanın uygulama kısmında türküler makam, usûl ve yöresel özellikler açısından analiz edilmiş, elde edilen veriler doğrultusunda Doğu Anadolu Bölgesi'nin halk müziğine özgü karakteristik yapıları belirlenmiştir. Araştırma, sonuç ve öneriler bölümüyle tamamlanarak alana önemli katkılar sunmuştur.

Koç (2025), "Türk Halk Müziğine Katkılarıyla Mehmet Erenler: Sanat Hayatı, Eserleri ve Kültürel Katkıları" başlıklı çalışmasında, Mehmet Erenler'in sanat yaşamını, eserlerini ve Türk Halk Müziğine sağladığı katkıları ele almıştır. Araştırmada Erenler'in icracı, derlemeci ve eğitimci kimlikleri değerlendirilmiş; sanatçının geleneksel halk müziği repertuarının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasındaki rolü vurgulanmıştır. Çalışma, Mehmet Erenler'in Türk Halk Müziğindeki yeri ve kültürel mirasa katkılarının anlaşılmasına yönelik önemli bilgiler sunmaktadır.

İmik (2025), "Yaşamı ve Sanatçı Kişiliği ile Mehmet Erenler" başlıklı çalışmasında, Mehmet Erenler'in yaşam öyküsünü ve sanatçı kimliğini incelemiştir. Araştırmada sanatçının müzikle tanışma süreci, mesleki gelişimi ve Türk Halk Müziğine olan katkıları ele alınmış; özellikle icracılık, derlemecilik ve eğitimcilik yönleri üzerinde durulmuştur. Çalışma, Mehmet Erenler'in sanatsal kişiliğinin ve Türk Halk Müziğindeki öneminin anlaşılmasına katkı sağlayan kaynaklardan biri olarak değerlendirilmektedir.

Kurt (2026), "*Geleneksel Türk Halk Müziğinde Yörelere Özgü Müzikal Kimlik Saptamaları: Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği*" adlı çalışmasında, Güneydoğu Anadolu Bölgesi halk müziğinin ayırt edici özelliklerini incelemiştir. Araştırmada bölgeye ait türküler; makam, usûl ve ezgisel yapı bakımından analiz edilerek yöreye özgü müzikal unsurlar ortaya konulmuştur. Elde edilen veriler,

Güneydoğu Anadolu'nun kendine has müzik anlayışını ve Türk Halk Müziği içerisindeki yerini açıklamaya katkı sağlamaktadır.

Tetik (2019), “Yaşamı ve Sanatçı Kişiliği ile Nihat Kaya” başlıklı çalışmada Nihat Kaya'nın yaşam öyküsünü, sanatsal gelişim sürecini ve Türk Halk Müziği içerisindeki yerini kapsamlı bir biçimde ele almıştır. Araştırmada sanatçının doğup büyüdüğü kültürel çevrenin müzik anlayışı üzerindeki etkisi, erken yaşlarda müzikle kurduğu ilişki ve zaman içinde edindiği deneyimlerle şekillenen icra yaklaşımı ayrıntılı olarak incelenmiştir. Çalışma kapsamında Nihat Kaya'nın repertuvar tercihleri, türküleri yorumlama biçimi ve geleneksel üsluba bağlılığı ile bireysel icra özellikleri birlikte değerlendirilmiş; böylece sanatçının müzikal kimliğini oluşturan temel unsurlar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca Kaya'nın Türk Halk Müziği geleneğini sürdürme konusundaki yaklaşımı, icracılık pratiğinde ortaya koyduğu özgünlük ve sahne performansındaki yorum gücü üzerinde de durulmuştur. Araştırmada elde edilen bulgular, Nihat Kaya'nın hem yerel müzik kültürünü koruyan hem de bu geleneği kendi sanatsal birikimiyle yeniden yorumlayan önemli bir icracı olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle çalışma, sanatçının yalnızca biyografik özelliklerini değil, aynı zamanda müziksel üretim ve yorum anlayışını da bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmektedir. Sonuç olarak eser, Nihat Kaya'nın Türk Halk Müziği içerisindeki konumunu daha iyi anlamaya katkı sağlayan ve literatürde önemli bir boşluğu dolduran çalışmalar arasında yer almaktadır.

1.6. Tanımlar ve Kısaltmalar

Usûl: Bir müzik eserinin ritmik düzenini ifade eden bir terimdir.

Makam: Belirli bir diziye veya notasal yapıyı ifade etmesinin yanı sıra bunların temel tonalitesini ve melodinin oluşumunu belirler.

Karar Sesi: Bir eserin tonalitesindeki merkez veya ana notasını ifade eder.

GHTHM: Geleneksel Türk Halk Müziği

GTM: Geleneksel Türk Müziği

REP. NO: Repertuvar Numarası

THM: Türk Halk Müziği

TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon (Kurumu)

1.7. Sınırlılıklar

Araştırma, yayınlanmış TRT-THM repertuarı içeriğinde bulunan Mehmet Erenler'in Derlediği ve Notaya Aldığı (21 türkü), GTHM karakteristiklerine yönelik yapılmış ulaşılabilen kaynaklar ve kaynak kişiler ile sınırlandırılmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, Mehmet Erenler'in sanatsal birikimini notaya aldığı ve derlediği eserlerini inceleyerek mevcut durumu ortaya koymayı amaçlayan betimsel bir araştırma niteliğindedir. Araştırmada hem nicel hem de nitel araştırma yaklaşımlarından yararlanılmıştır. Mehmet Erenler'e ait incelemeye alınan 21 derlenen eser, belirlenen ölçütler doğrultusunda değerlendirilmiş ve elde edilen veriler sayısal olarak sınıflandırılmıştır. Bununla birlikte sanatçının müzik kültürüne katkıları, sanat anlayışı ve mesleki yaşamına ilişkin bilgiler nitel veriler aracılığıyla yorumlanmıştır. Bu nedenle araştırma, karma yöntem desenine uygun olarak yürütülmüştür.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Mehmet Erenler'in sanat yaşamı, müzikal üretimleri ve sanatçı kimliğine ilişkin tüm unsurlar oluşturmaktadır. Örneklem kapsamında ise sanatçı hakkında ulaşılabilen yazılı kaynaklar, arşiv belgeleri ve araştırmaya dâhil edilen 21 derlediği ve notaya aldığı eseri yer almaktadır. İncelemeler bu eserler üzerinden gerçekleştirilmiştir.

2.3. Sayıtlar

Araştırmanın yürütülmesi sürecinde aşağıdaki varsayımlar esas alınmıştır: Araştırmada kullanılan kaynakların güvenilir ve doğru bilgiler içerdiği, İncelenen 21 derlenen eserin Mehmet Erenler'in müzikal yaklaşımını yansıtacak nitelikte olduğu, Seçilen araştırma yöntemlerinin çalışmanın amacı doğrultusunda yeterli olduğu, Elde edilen verilerin araştırma sorularına cevap verebilecek düzeyde olduğu kabul edilmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması

Çalışmada gerekli verilerin elde edilmesi amacıyla doküman incelemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Doküman incelemesi araştırma konusu ile ilgili yazılı ve görsel materyallerin sistematik olarak değerlendirilmesini içermektedir. Araştırma kapsamında Mehmet Erenler'e ait ulaşılan 21 notaya aldığı ve derlediği eser detaylı olarak incelenmiş ve elde edilen bulgular kayıt altına alınmıştır.

2.5. Verilerin analizi

Toplanan veriler belirlenen analiz ölçütleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. İncelenen eserlerden elde edilen bulgular kategorilere ayrılarak sınıflandırılmıştır. Araştırma sonuçlarının daha açık ve anlaşılır bir biçimde sunulabilmesi amacıyla veriler tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır. Analiz

sürecinde tarafsızlık ilkesine bağılı kalınarak bulguların nesnel biçimde değerdendirilmesine özen gösterilmiştir.

3. KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVE

3.1. Geleneksel Türk Halk Müziği

Geleneksel halk müziği, bir toplumun tarihsel birikimini, kültürel değerlerini ve yaşam biçimini kuşaktan kuşağa aktaran önemli bir kültürel miras unsurudur. Sözlü gelenek içerisinde şekillenen bu müzik türü, ait olduğu toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel yapısını yansıtan özgün özellikler taşımaktadır. Halkın duygu, düşünce ve yaşam deneyimlerini melodiler, ritimler ve sözler aracılığıyla ifade eden geleneksel halk müziği, aynı zamanda toplumsal kimliğin korunmasında ve kültürel sürekliliğin sağlanmasında önemli bir rol üstlenmektedir. GHM, toplumların tarih boyunca oluşturdukları kültürel birikimin önemli bir yansımasıdır. İnsanların yaşam biçimlerini, duygu ve düşüncelerini, inançlarını ve sosyal değerlerini müzik aracılığıyla ifade etmelerine olanak sağlayan bu müzik türü, sözlü gelenek yoluyla nesilden nesile aktarılmıştır. Bu aktarım süreci sayesinde geleneksel halk müziği, toplumun ortak hafızasında yer edinmiş ve kültürel kimliğin korunmasında önemli bir rol üstlenmiştir. GTHM müzik eserleri zaman içerisinde farklı yorumlarla şekillense de temel özelliklerini koruyarak günümüze ulaşmıştır. Bu eserlerin bir kısmının yaratıcısı bilinirken, bir kısmı ise zamanla toplumun ortak malı hâline gelmiş ve anonim nitelik kazanmıştır. Halk tarafından benimsenen ezgiler, kulaktan kulağa aktarıldıkları için çeşitli değişikliklere uğrayabilmekte, ancak bu durum onların yaşamasını ve sürekliliğini sağlamaktadır. Bu yönüyle geleneksel halk müziği, yalnızca bir müzik türü değil, aynı zamanda geçmiş ile gelecek arasında kültürel bağ kuran önemli bir miras olarak değerlendirilmektedir (Özarslan,2001: 111-112).

Geleneksel Türk Halk Müziğinin oluşum süreci incelendiğinde, Anadolu insanının yaşam deneyimlerinin ve kültürel değerlerinin müziğe doğrudan yansıdığı görülmektedir. Haşhaş (2017: 7), bu müzik türünün genel halk müziği özelliklerini taşımasına rağmen, Anadolu'nun sosyal ve kültürel yapısı içerisinde biçimlenerek özgün bir nitelik kazandığını ifade etmektedir. Yöresel söyleyiş biçimleri, icra teknikleri, ritmik anlayış ve çalgı tercihleri bu özgünlüğün ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

Toplumun ortak hafızasında yer eden geleneksel ezgiler, uzun yıllar boyunca sözlü aktarım yoluyla korunmuştur. Bayraktar (2000: 96), bu eserlerin halk tarafından benimsenerek yaşatıldığını ve toplumsal değişimlere rağmen varlığını sürdürdüğünü belirtmektedir. Kuşaktan kuşağa aktarılan bu müzikler, ait oldukları dönemin yaşam tarzını, düşünce yapısını ve kültürel özelliklerini günümüze taşıyan önemli belgeler niteliğindedir. Türk halk müziği repertuvarının sınıflandırılmasında en yaygın yaklaşım, eserleri uzun hava ve kırık hava olmak üzere iki grupta ele almaktadır. Sarısözen (1962: 3), uzun havaların serbest zamanlı yapılarıyla öne çıktığını, kırık havaların ise belirli ölçü ve ritim kalıpları

içerisinde şekillendiğini ifade etmektedir. Bu ayrım, eserlerin icra özelliklerini anlamada önemli bir ölçüt olarak kabul edilmektedir.

Uzun hava ve kırık hava türleri arasında ritmik yapı bakımından belirgin farklılıklar bulunmaktadır. Kırık havalarda ritim, eserin başlangıcından sonuna kadar düzenli bir şekilde sürerken, uzun havalarda yorumcuya daha geniş bir serbestlik alanı tanınmaktadır. Bu nedenle uzun havalar, duyguların daha özgür ve esnek bir biçimde ifade edilmesine olanak sağlamaktadır.

Arseven (2000: 15), Türk halk müziğini sözlü ve sözsüz eserler şeklinde değerlendirmektedir. Bu yaklaşıma göre türkü formundaki eserler sözlü halk müziği kapsamında yer alırken, halk oyunlarına eşlik eden melodiler sözsüz halk müziği içerisinde ele alınmaktadır. Uzun havalar ve kırık havalar ise sözlü halk müziğinin temel türleri arasında kabul edilmektedir.

3.1.1. Geleneksel Türk Halk Müziğinin Özellikleri

Tarih boyunca insan toplulukları; göçler, savaşlar, kültürel temaslar ve sosyal değişimler nedeniyle sürekli bir etkileşim içinde olmuştur. Bu etkileşim, toplumların yalnızca yaşam biçimlerini değil, sanat anlayışlarını da derinden etkilemiştir. Müzik de bu değişimlerden en fazla etkilenen ve aynı zamanda bu değişimi yansıtan alanlardan biri olmuştur. Türk toplumu da bu tarihsel süreçlerin dışında kalmamış, kendi yaşam koşulları ve kültürel birikimi doğrultusunda kendine özgü bir müzik geleneği oluşturmuştur.

Bu gelenek içerisinde önemli bir yer tutan Geleneksel Türk Halk Müziği (GTHM), halkın gündelik yaşamından doğan, belirli bir kuramsal çerçeveye bağlı kalmadan gelişen ve uzun yıllar boyunca sözlü aktarım yoluyla yaşayan bir müzik türüdür. Bu müzik anlayışında eserlerin oluşturulması ve aktarılması çoğunlukla bireysel bir bestecilikten ziyade toplumsal bir üretim süreci şeklinde gerçekleşmiştir. Öğrenme ve öğretme ise genellikle dinleme, tekrar etme ve uygulamaya dayalı meşk sistemi ile sağlanmıştır. Bu yapı sayesinde GTHM, yazılı kaynaklardan çok yaşayan bir kültür ortamı içinde varlığını sürdürmüştür.

Bu müzik geleneğinin toplum içinde yaygınlaşmasında halk sanatçılarının yanı sıra, türkü derleyicileri, araştırmacılar ve çeşitli kültürel kurumlar da önemli rol oynamıştır. Özellikle Cumhuriyet dönemiyle birlikte halk müziğine yönelik ilgi artmış, bu alanda yapılan derleme ve kayıt çalışmaları hız kazanmıştır. Böylece sözlü gelenekte yer alan birçok eser kayıt altına alınarak korunmaya başlanmıştır. Karkin, Pelikoğlu ve Haşhaş'a göre Geleneksel Türk Halk Müziği, Cumhuriyet öncesi dönemde daha çok doğal bir oluşum süreci içinde gelişmiş, herhangi bir akademik sistem veya estetik kaygı gözetilmeden halkın içinde şekillenmiştir. Bu süreçte aktarım tamamen sözlü kültür üzerinden gerçekleşmiş ve usta-

çırak ilişkisi temel öğretim yöntemi olmuştur (s.131). Bu durum, müziğin bireysel bir sanat üretiminden çok kolektif bir yaşam pratiği olduğunu göstermektedir.

Cumhuriyet öncesinde halk müziği eserleri büyük ölçüde kayıt dışı kaldığı için, birçok türkü zaman içinde kaybolma riskiyle karşı karşıya kalmıştır. Ancak Cumhuriyet sonrası dönemde kültürel mirasın korunmasına yönelik bilinç gelişmiş; halk müziği eserlerinin toplanması, notaya geçirilmesi ve arşivlenmesi amacıyla sistemli çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar, GTHM'nin gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir dönüm noktası olmuştur. Kavramların daha iyi anlaşılması için bazı temel terimlerin açıklanması gerekir. Gelenek, toplum içinde uzun yıllar boyunca yerleşmiş, kuşaktan kuşağa aktarılan ve bireylerin davranışlarını etkileyen kültürel alışkanlıklar bütünüdür (TDK). Türk, Türkiye sınırları içinde yaşayan ya da Türk kültürüne ait bireyleri ifade eden bir kavramdır (TDK). Halk, ortak kültürel değerleri paylaşan insan topluluklarını tanımlar (TDK). Müzik ise duygu ve düşüncelerin sesler aracılığıyla belli bir düzen içinde ifade edilmesi sanatıdır (TDK).

Bu çerçevede yapılan akademik çalışmalarda GTHM'ye ilişkin farklı tanımlar ortaya konulmuştur. Karkin, Pelikoğlu ve Haşhaş (2014), bu müzik türünü halk kültürü içinde doğal olarak ortaya çıkan, bireysel sanat anlayışından çok toplumsal ihtiyaçlardan beslenen ve zamanla halkın ortak beğenisiyle şekillenen anonim bir müzik türü olarak açıklamaktadır (s.131). Bu yaklaşım, GTHM'nin kolektif bir üretim süreci olduğunu vurgulamaktadır. Hacı Zeki Büyükyıldız'a göre halk müziği, toplumun ortak duygularını ve düşüncelerini yansıtan, halk içinden yetişen sanatçılar tarafından oluşturulan ve zaman içinde değişerek sözlü aktarım yoluyla günümüze ulaşan geleneksel bir müzik biçimidir. Bu yönüyle halk müziği, bir toplumun kültürel kimliğini yansıtan önemli bir ifade alanıdır (Tetik, 2019:4-5).

Pelikoğlu (2012) ise GTHM'yi, halkın ortak duygularını yansıtan, halk içinden çıkan sanatçılar tarafından estetik kaygı taşımadan oluşturulan ve toplumsal olaylara verilen tepkilerin geleneksel yapı içinde ezgilerle ifade edildiği anonim ürünler olarak tanımlamaktadır (s.18). Sonuç olarak Geleneksel Türk Halk Müziği; halkın yaşam deneyimlerinden beslenen, duygularını ve düşüncelerini yansıtan, anonim karaktere sahip, sözlü kültür yoluyla aktarılan ve kendine özgü icra özellikleri bulunan köklü bir müzik geleneği olarak değerlendirilmektedir.

3.1.2. Geleneksel Türk Halk Müziğinin Türleri

Geleneksel Türk Halk Müziği (GTHM) türlerine geçmeden önce “tür” kavramının anlam çerçevesini daha kapsamlı biçimde ele almak gerekmektedir. Türk Dil Kurumu (TDK), “tür” kelimesini farklı disiplinlerde değişen anlamlarıyla tanımlamaktadır. Bu tanımlamalara göre tür; genel kullanımda “çeşit” ya da “cins” anlamına gelmekte ve özellikle yazı, sanat ya da bilim alanlarında farklı sınıflandırmaları ifade etmek için kullanılmaktadır. Biyolojik bağlamda tür, ortak özellikler taşıyan

canlıların tamamını kapsayan bir kategori olarak ele alınırken, bu kategori daha geniş bir üst sınıf olan cinsin altında yer almaktadır. Örneğin insan ve aslan gibi varlıklar farklı türler içerisinde değerlendirilmektedir. Felsefi açıdan bakıldığında ise tür kavramı, mantıksal bir sınıflandırma unsuru olarak ortaya çıkmakta ve daha üst bir kavram olan “cins”in altında yer alan, kendi içinde bütünlük taşıyan bir yapı olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda tür, düşünsel sınıflandırma sisteminin önemli bir parçası olarak kabul edilmektedir. Günlük dilde ise “tür” kelimesi, çeşitlilik ve farklılık anlamında kullanılmaktadır. (TDK)

Canlılar dünyası incelendiğinde, her varlığın belirli bir tür kapsamında yer aldığı görülmektedir. İnsan, hayvan ve bitki gibi canlı grupları genel anlamda temel türler olarak kabul edilmekte ve bu temel türlerin her biri kendi içerisinde daha küçük alt sınıflara ayrılmaktadır. Bu sınıflandırma sistemi, doğadaki çeşitliliğin düzenli bir şekilde anlaşılmasını mümkün kılmaktadır. Örneğin insan türü ele alındığında, bu türün kadın ve erkek gibi biyolojik ayrımlara ya da farklı sosyokültürel özelliklere göre alt kategorilere ayrılabilirdiği görülmektedir.

Akdoğan’ın konuya ilişkin değerlendirmelerine göre, her alt tür mutlaka bir temel türe bağlı olarak varlık göstermektedir. Bu bakış açısına göre türler, birbirini takip eden ve bir zincir yapısı oluşturan hiyerarşik bir sistem içinde yer almaktadır. İnsan, bu sistem içerisinde “canlı” temel türünün bir alt bileşeni olarak konumlanmaktadır. Bununla birlikte insan türü, kendi içinde farklı özelliklere göre çeşitli alt kategorilere ayrılabilir. Bu ayrımlar zaman zaman fiziksel özellikler üzerinden yapılırken, zaman zaman da kültürel ya da toplumsal farklılıklar temel alınmaktadır. Örneğin siyah, beyaz veya sarı ırk gibi sınıflandırmalar bu çeşitliliğin bir sonucu olarak değerlendirilmektedir. Bu noktada insan türü, daha geniş bir kavramın altında yer alan bir alt tür olarak ele alınmaktadır. Tüm bu sınıflandırma sisteminin temelinde ise ortak özelliklerin varlığı bulunmaktadır. İnsan özelinde bu ortak özellikler; düşünme, konuşma, üretme ve sosyal ilişkiler kurabilme gibi niteliklerdir. Bu sınıflandırma yaklaşımı yalnızca biyolojik alanla sınırlı kalmayıp, farklı bilim dallarında da benzer bir sistematikte kullanılmaktadır. Özellikle müzik gibi kültürel alanlarda da tür kavramı, eserlerin sınıflandırılmasında temel bir rol üstlenmektedir. Dünya genelinde farklı toplumlara ait çok sayıda müzik türünün bulunması, bu kavramın ne kadar geniş bir kullanım alanına sahip olduğunu göstermektedir. Akdoğan’a göre müzik, hem kendi içinde bir tür hem de güzel sanatların bir alt dalı olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle müzikte tür kavramı, hem yapısal hem de kültürel bir sınıflandırma aracıdır. (Akdoğan, 1996, s:1)

Müzikte türlerin ortaya çıkışında birçok farklı faktör etkili olmuştur. Akdoğan’ın açıklamalarına göre, üretim biçimleri, toplumsal beğeni farklılıkları ve kültürel etkileşimler müzik türlerinin oluşum sürecinde belirleyici rol oynamaktadır. Bu unsurların zaman içinde farklılaşması, müzikte tür ayrımlarını

ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda müzik, genel olarak uluslararası müzik ve ulusal müzik olmak üzere iki temel kategoriye ayrılmaktadır. Uluslararası müzik, farklı ülkelerde yaşayan bireylerin ortak beğenisine hitap eden ve dünya genelinde dinleyici kitlesi bulunan müzik türlerini kapsamaktadır. Türk, Alman, İngiliz, Fransız, Rus, Azerbaycan, Nijerya ve Kanada gibi farklı kültürlerde dinlenebilen müzikler bu kategori içerisinde değerlendirilmektedir. Buna karşılık ulusal müzik ise yalnızca belirli bir toplumun kültürel yapısı içerisinde gelişen ve genellikle o toplumun sınırları içinde kalan müzik türlerini ifade etmektedir. Geleneksel Türk Müziği, Hint Müziği ve Çin Müziği bu kapsamda değerlendirilen örnekler arasında yer almaktadır. Bu iki ana ayrımı belirleyen temel unsurlar arasında makam yapısı, tonal özellikler, ritmik düzen, söz yapısı, kullanılan çalgılar, icra teknikleri (tavır), ses dizileri ve toplumların kültürel yaşam biçimleri yer almaktadır. Bu unsurlar, bir müzik türünün karakteristik kimliğini oluşturan temel yapı taşlarıdır. Uluslararası müzik türleri zaman içerisinde daha belirgin alt sınıflamalara ayrılmıştır. Örneğin Batı müzik geleneği içinde Johann Sebastian Bach ile başlayan ve günümüze kadar uzanan klasik çizgi “uluslararası sanat müziği” olarak tanımlanırken, caz, pop ve benzeri geniş kitlelere hitap eden türler ise “yığın müziği” kapsamında değerlendirilmektedir. Ulusal müzik türleri içerisinde yer alan Geleneksel Türk Halk Müziği ise özellikle makamsal yapısıyla dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra kullanılan ses dizileri, yöresel çalgılar, icra biçimleri, sözlü anlatım özellikleri ve kültürel içerik de bu müzik türünün belirleyici unsurları arasında yer almaktadır. (Akdoğan, 1996, s:1-2)

Akdoğan’ın görüşlerine göre, müzik türlerinin oluşumunda tarihsel süreçler ve toplumsal olaylar büyük bir etkiye sahiptir. Savaşlar, göç hareketleri, kültürel etkileşimler, duygusal ve düşünsel değişimler, yerel icra gelenekleri ve bölgesel çalgı yapıları bu çeşitliliğin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Türkiye özelinde değerlendirildiğinde, bu süreçlerin etkisiyle Geleneksel Türk Halk Müziği içerisinde farklı türler ve alt biçimler oluşmuştur.

Türkülerin sınıflandırılmasına ilişkin olarak Mustan Dönmez ve Haşhaş (2014) tarafından yapılan değerlendirmelerde, türkülerin iki farklı yaklaşımla ele alındığı görülmektedir. Bu yaklaşımlardan ilki müzikal özelliklere dayalı sınıflandırmadır ve bu yöntemde yöresel tavır, usul yapısı, ağız özellikleri ve ezgi kalıpları gibi unsurlar dikkate alınmaktadır. Diğer yaklaşım ise türkülerin konu içeriğine göre sınıflandırılmasıdır ve bu yöntemde müzikal yapıdan ziyade sözlü içerik temel alınmaktadır. Türkülerin büyük bir bölümü, halkın yaşadığı sosyal ve bireysel olayların sözlere yansımalarıyla oluşmaktadır. (s.1623)

Bu doğrultuda GTHM türleri incelendiğinde, Türkiye’nin farklı coğrafi bölgelerinde görülen dil özellikleri, yöresel ağızlar, icra biçimleri ve çalgı farklılıklarının bu türlerin oluşumunda oldukça önemli bir rol oynadığı anlaşılmaktadır. Geleneksel Türk Halk Müziği genel olarak iki ana biçimsel yapı üzerinden sınıflandırılmaktadır. Bunlar Kırık Hava ve Uzun Hava olarak adlandırılmaktadır.

Kırık hava, ritmik yapısı belirgin, ölçülü ve genellikle hareketli karaktere sahip olan türkü ve oyun havalarını ifade etmektedir. Bu tür eserler düzenli bir ritim yapısı içerisinde icra edilmekte ve belirli bir ölçü sistemine bağlı kalmaktadır. (TDK) (Tetik, 2019:6-10)

Uzun hava ise ritim ve ölçü bakımından serbest bir yapıya sahip olan, daha çok bireysel ifade gücüne dayanan ve yöresel özellikler taşıyan ezgisel bir formdur. Muzaffer Sarısözen ve Nida Tüfekçi'ye göre uzun hava, ritmik açıdan serbest olmasına rağmen belirli bir ezgi dizisine bağlı kalan ve bu dizi içinde geleneksel kalıplarla ilerleyen bir müzik türüdür. (Tetik, 2019:6-10)

Bu iki temel yapı, GTHM'nin ana çerçevesini oluşturmaktadır. Bununla birlikte bu yapıların altında çok sayıda alt tür ve yöresel form bulunmaktadır.

Türkü kavramı ise halk müziğinin en temel ifade biçimlerinden biridir. Türküler, genellikle hece ölçüsüyle yazılmış halk şiirlerinin sade ve anlaşılır ezgilerle birleştirilmesi sonucu ortaya çıkan müzikli ürünler olarak tanımlanmaktadır. (Akdoğan, 1996, s:148).

Ayrıca halk ezgileriyle söylenen şiirlerin genel adı olarak da değerlendirilmektedir. (Tetik, 2019:6-10). Bu genel çerçeve doğrultusunda Geleneksel Türk Halk Müziği türleri şu şekilde sınıflandırılmaktadır:

Genel Olarak Türküler

- Karadeniz Türküleri
- Teke Zortlatması
- Konya Türküleri
- Yozgat Türküleri
- Rumeli Türküleri
- Azeri Türküleri
- Müstezad
- Zeybek
- Maya
- Bozlak
- Gurbet
- Barak
- Hoyrat
- Divan
- Güvende Takımı
- Barana Havaları

- Müzikli Öykü (Akdoğan, 1996, s:148)

Türküler, halkın ortak yaşamından doğmuş, çoğu zaman bestecisi bilinmeyen ve sözlü gelenekte yaşayan müzik eserleridir. Kuşaktan kuşağa aktarıldıkları için zaman içinde hem sözlerinde hem de ezgilerinde değişiklikler görülebilir. Genellikle tek bir ezgi üzerine söylenen şiirlerden oluşur; bazen serbest yazılmış metinler de türkü formunda yer alabilir. Türküler, konu ve işlevlerine göre farklı türlere ayrılır. Lirik türküler duygusal içeriklidir; aşk, gurbet, askerlik, ağıt ve ninni gibi temaları işler. Taşlamalar eleştirel ve bazen mizahi bir anlatım taşır. İş türkülerinde çalışma hayatı ve emek teması öne çıkar. Tören türküleriyse düğün ve bayram gibi özel günlerde söylenir. Oyun ve dans türkülerinde ise yöresel figürlere müzik eşlik eder. Yapı açısından türküler iki ana grupta incelenir: uzun hava ve kırık hava. Uzun havalar serbest ritimli, doğaçlamaya açık ezgilerdir ve farklı yörelerde farklı adlarla bilinir. Kırık havalar ise belirli bir ölçüye ve düzene bağlı, ritmi belli kalıplaşmış ezgilerden oluşur (Yücel,2011:2-3).

3.1.3. Geleneksel Türk Halk Müziği Usulleri

Türk müzik teorisi literatüründe usûl kavramı ise daha sistematik ve tanımlayıcı bir çerçevede ele alınmaktadır. Usûl, Tura (2006, s. 68) tarafından ölçülü nağmelerin belirli sayıda vuruş etrafında birleşmesiyle oluşan bütünlük olarak tanımlanırken; Arel (1993, s. 74) onu belirli bir düzene oturtulmuş kalıplaşmış ölçü olarak değerlendirmektedir. Tanrıkorur (2014, s. 34) usûlü, ölçülerin kalıplaşmış formu şeklinde açıklarken, Ungay (1981) bu kavramı belirli düzümelerin sabitlenmiş biçimi olarak ele almaktadır. Karadeniz (1983, s. 30) ise usûlü, müzikal vuruşların nağmeleri ölçmeye yarayan bütünsel yapısı olarak tanımlamaktadır.

Özkan (2000, s. 561), usûl kavramını daha geniş bir perspektifle ele alarak onu “zamanın kalıplaşmış hâli” olarak yorumlamakta ve kuvvetli-zayıf zamanların belirli bir düzen içinde sıralanmasıyla oluşan bir yapı olduğunu ifade etmektedir. Benzer şekilde Çakar (1996, s. 16) usûlü, belirli süre içinde tekrar eden kalıplaşmış ölçü sistemi olarak tanımlarken; Hoşsu (1997, s. 102) düzenli ve periyodik vuruşların sürekliliği üzerinden açıklamaktadır. Öztuna (2000, s. 106) ise usûlü, belirli zaman dilimlerine yayılmış darp (vuruş) düzeninin kalıplaşmış hâli olarak ele almaktadır.

Bu tanımlar birlikte değerlendirildiğinde, usûl kavramının yalnızca teknik bir ölçü sistemi değil, aynı zamanda müziğin zaman içindeki örgütlenişini düzenleyen temel bir ritmik yapı olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Türk müziği pratiğinde usûllerin yalnızca ana kalıplarla sınırlı olmadığı, “velvele” adı verilen süslenmiş ve detaylandırılmış ritmik varyasyonlarla zenginleştirildiği de görülmektedir. Sofyan, Aksak, Curcuna ve Yürük Semai gibi özel usûl adları ise bu sistemin hem teorik hem de pratik düzeyde çeşitliliğini ortaya koymaktadır.

Derleme faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan repertuvarın notaya alınması süreci, usûl kavramının özellikle Sarısözen sonrası dönemde daha sistematik bir sınıflandırma aracına dönüşmesine yol açmıştır. Bu süreçte eserlerin ölçüleri belirlenmiş, ardından bu ölçüler belirli usûl kategorileri altında toplanmıştır. Böylece usûl, giderek ritmik bir yapıdan çok, analitik bir sınıflandırma sistemi olarak kullanılmaya başlanmıştır. Sarısözen'in (1962) ortaya koyduğu yaklaşımın sonraki araştırmalar üzerinde belirleyici etkisi olmuş ve bu sınıflandırma büyük ölçüde kabul görmüştür (Kaya,2023:121-122).

Türk halk müziğinde usûl kavramı, tarihsel ve teorik arka planı bakımından Türk sanat müziği geleneğiyle ilişkili olmakla birlikte, pratikte çoğu zaman ölçü temelli bir sınıflandırma sistemi olarak işlev görmüştür. Bu durum, iki müzik geleneği arasındaki teorik yaklaşım farklılıklarını görünür kılmakta ve usûl kavramının anlam alanının bağlama göre değişkenlik gösterdiğini ortaya koymaktadır.

3.2. Mehmet Erenler'in Hayatı ve Sanatçı Kişiliği

Mehmet Erenler, Türk Halk Müziği alanında yetiştirdiği öğrenciler, gerçekleştirdiği icralar ve kültürel mirasa yaptığı katkılarla öne çıkan önemli sanatçılar arasında yer almaktadır. 26 Ocak 1946 tarihinde Ankara'da dünyaya gelen sanatçının doğum yerinin bazı kaynaklarda Ankara'nın Ayaş ilçesi olarak da geçtiği görülmektedir. Müzikle tanışması oldukça erken yaşlara uzanan Erenler, çocukluk döneminde bağlamaya ilgi duymuş ve herhangi bir profesyonel eğitim almadan, kendi gayretleriyle bu çalgıyı çalmayı öğrenmeye başlamıştır. Henüz sekiz yaşındayken bağlama icrasına yönelmesi, ilerleyen yıllardaki sanat yaşamının temelini oluşturmuştur.

Resim 1: Mehmet ERENLER

Sanatçının müzik yolculuğunda önemli dönüm noktalarından biri, genç yaşlarda katıldığı “Yurttan Sesler Korosu” olmuştur. On üç yaşındayken dönemin önemli halk müziği araştırmacılarından

ve koro yöneticilerinden Muzaffer Sarısözen'in dikkatini çekerek bu topluluğa dahil edilmiş, böylece profesyonel müzik çevreleriyle erken yaşta tanışma fırsatı yakalamıştır. Bu süreçte sahne deneyimi kazanan Erenler, çevresinde üstün bağlama yeteneği nedeniyle "Sihirli Bağlama Küçük Mehmet" adıyla tanınmıştır. Eğitim hayatına ilişkin ayrıntılı bilgiler sınırlı olmakla birlikte, müziğe duyduğu yoğun ilginin akademik yaşamını ikinci plana ittiği ve gençlik yıllarını büyük ölçüde sanat çalışmalarına adanmış olduğu bilinmektedir. 1966 yılında TRT tarafından açılan sanatçı sınavını başarıyla geçerek Ankara Radyosu'nda göreve başlaması ise profesyonel kariyerinin başlangıcı olmuştur. Daha sonraki yıllarda İstanbul Radyosu'na geçerek hem bağlama sanatçısı hem de koro şefi olarak görev yapmış, ayrıca eğitim alanında da faaliyet göstererek konservatuvar düzeyinde öğrenciler yetiştirmiştir (URL-1).

Mehmet Erenler'in sanat anlayışı, geleneksel Türk Halk Müziği değerlerini korurken bunları çağdaş yorum teknikleriyle bütünleştiren bir yaklaşım üzerine kuruludur. Halk müziğinin sözlü aktarım geleneğinden beslenen sanatçı, ustalarından devraldığı kültürel birikimi yeni kuşaklara aktarmayı amaçlamış, bunu yaparken müziğin değişen estetik anlayışına da uyum sağlamıştır. Geleneksel ezgileri yalnızca tekrar eden bir icracı olmaktan öteye geçerek, onları yeniden yorumlayan ve farklı bakış açılarıyla zenginleştiren bir sanatçı kimliği geliştirmiştir. Bu nedenle Erenler, hem koruyucu hem de dönüştürücü bir müzik insanı olarak değerlendirilmektedir.

Sanatçının yorumculuk anlayışında sadelik ve içtenlik ön plandadır. Türkülerin duygusal yapısını bozacak aşırı süslemelerden kaçınan Erenler, söz ve melodi arasındaki ilişkiyi hassas bir denge içerisinde sunmaktadır. Onun icrasında dinleyici, bir yandan geleneksel halk müziğinin tanıdık atmosferini hissederken diğer yandan modern bir yorum anlayışıyla karşılaşmaktadır. Bağlama ile vokal performans arasındaki uyum, sanatçının müzikal karakterini belirleyen en önemli özelliklerden biridir. Sahne performanslarında teknolojik imkânlardan yararlanmasına rağmen, eserlerin özündeki geleneksel dokuyu korumaya büyük önem vermiştir.

Resim 2: Mehmet ERENLER

Mehmet Erenler'in repertuarı incelendiğinde Türk Halk Müziği'nin zengin makam ve dizi yapılarından yoğun biçimde yararlandığı görülmektedir. Geleneksel müzik teorisine hâkimiyeti sayesinde eserlerin duygusal içeriğini destekleyen makam seçimleri yapmış ve bu özellik yorumlarına ayrı bir derinlik kazandırmıştır. Örneğin "Deymen Benim Gamlı Yaslı Gönlüme" adlı eserde Hicaz makamının karakteristik özelliklerini ön plana çıkarırken, "Sabahın Seherinde Ötüyor Kuşlar" yorumunda Eviç dizisinin sağladığı melodik olanaklardan yararlanmıştır. Bu tercihler, sanatçının yalnızca eserleri seslendiren bir yorumcu olmadığını, aynı zamanda müzikal yapıyı bilinçli biçimde şekillendiren bir icracı olduğunu göstermektedir. Repertuarında uzun hava, yol havası, ağıt ve kırık hava gibi farklı türlere yer vermesi de onun müzikal çeşitliliğini ortaya koymaktadır.

Erenler'in seslendirdiği eserlerde Anadolu'nun farklı bölgelerine ait kültürel unsurlar güçlü biçimde hissedilmektedir. Özellikle Yozgat ve Tokat yörelerine ait türküler, sanatçının repertuarında önemli bir yer tutmaktadır. "Çamlığın Başında Tüter Bir Tütün" ve "Yozgat Sürmelisi" gibi eserler, onun yöresel müzik kültürlerine duyduğu ilginin somut örnekleri arasında gösterilebilir. Aynı şekilde Tokat yöresine ait "Sabahın Seherinde Ötüyor Kuşlar" adlı türkü de sanatçının repertuarında yer almaktadır. Bu eserler aracılığıyla Erenler, Anadolu'nun yerel müzik geleneklerini ulusal ölçekte tanıtmayı başarmış ve halk kültürünün yaşatılmasına katkı sağlamıştır (URL-2).

Sanatçının vokal özellikleri de Türk Halk Müziği içerisindeki konumunu güçlendiren unsurlar arasında yer almaktadır. Kendine özgü ses rengi ve geniş ses sahası, bağlama icrasıyla bütünleşerek dinleyiciler üzerinde güçlü bir etki bırakmaktadır. Erenler'in yorumlarında dikkat çeken en önemli özelliklerden biri, gösteriştense uzak ancak etkileyici bir ifade biçimine sahip olmasıdır. Sahnedeki doğal tavrı ve eserlerin ruhuna uygun yorumları, onun dinleyiciyle güçlü bir bağ kurmasını sağlamaktadır. Ses ve saz arasındaki dengeyi ustalıkla koruması, sanatçının icralarını özgün kılan temel unsurlardan biridir (URL-3).

Bağlama icrasındaki teknik yetkinliği ise müzik araştırmalarında sıkça vurgulanan özelliklerinden biridir. Yapılan akademik çalışmalar, sanatçının sol el tekniklerini son derece bilinçli ve sistemli kullandığını ortaya koymaktadır. Parmak çarpma, çekme, trill ve vibrato gibi teknik uygulamalar, Erenler'in icrasında belirgin biçimde gözlemlenmektedir. Bunun yanı sıra tezene kullanımı konusunda geliştirdiği özgün tavır, onu diğer bağlama sanatçılarından ayıran önemli özelliklerden biri olarak kabul edilmektedir. Serbest ritimli açış bölümlerindeki başarısı, doğaçlama yeteneğinin ve müzikal hâkimiyetinin göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Geleneksel süsleme tekniklerini dengeli şekilde kullanması, eserlerin doğal yapısını korurken yorumlarına estetik bir zenginlik katmaktadır. Uzun hava performanslarında görülen güçlü nefes kontrolü de sanatçının vokal tekniğinin önemli göstergelerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Mehmet Erenler'in sanat yaşamındaki en belirgin özelliklerden biri, farklı yöresel tavırları başarıyla icra edebilmesidir. Anadolu'nun çeşitli bölgelerine ait tezene ve yorum geleneklerini ayrıntılı biçimde öğrenmiş, bunları kendi sanat anlayışı içerisinde yeniden şekillendirmiştir. Ege, Karadeniz, Doğu Anadolu ve Orta Anadolu bölgelerine ait müzikal karakterleri başarıyla yorumlayabilmesi, onun geniş bir kültürel birikime sahip olduğunu göstermektedir. Bu nedenle müzik çevrelerinde "tavırların ustası" olarak anılması tesadüf değildir. Ayrıca TRT bünyesinde üstlendiği yöneticilik ve kurul üyelikleri sayesinde yalnızca icracı olarak değil, halk müziğinin korunması ve geliştirilmesi konusunda da önemli sorumluluklar üstlenmiştir (URL-4).

Sanatçının eğitimci yönü de Türk Halk Müziği açısından büyük önem taşımaktadır. Uzun yıllar boyunca İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'nda görev yapan Erenler, birçok öğrencinin yetişmesine katkıda bulunmuştur. TRT İstanbul Radyosu'ndaki sanatçı ve koro şefi görevlerini sürdürürken aynı zamanda akademik çalışmalarını da devam ettirmiştir. Yirmiden fazla albüm yayımlayan sanatçı, yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirdiği konserler, seminerler ve kültürel etkinliklerle halk müziğinin tanıtımına katkı sağlamıştır. Emeklilik sonrasında da sanat faaliyetlerini sürdürerek genç müzisyenlerle bilgi ve deneyimlerini paylaşmaya devam etmektedir.

Resim 3: TRT Arşivinden Mehmet ERENLER

Mehmet Erenler'in kültürel mirasın korunması konusundaki katkıları yalnızca sahne performanslarıyla sınırlı değildir. TRT arşivlerinde yer alan çok sayıda kayıt, sanatçının halk müziğinin belgelenmesi sürecindeki önemini göstermektedir. Ayrıca uluslararası etkinliklerde Türkiye'yi temsil ederek halk müziğinin dünya çapında tanıtılmasına katkı sağlamıştır. Fransa'da gerçekleştirilen kültürel etkinliklerde yer alması, onun sanat elçisi niteliğini ortaya koymaktadır. Bu tür faaliyetler sayesinde Türk Halk Müziği yalnızca ulusal düzeyde değil, uluslararası platformlarda da görünürlük kazanmıştır.

Sonuç olarak Mehmet Erenler, baēlama virtzlēē, yorumculuēē, eēitimciliēē ve kültürel mirasın korunmasına yönelik çalışmalarıyla Türk Halk Mziēē tarihinde özel bir yere sahiptir. Geleneksel müzik deēerlerini korurken aēdař yorum anlayışını da benimsemesi, onu alanının en önemli temsilcilerinden biri hâline getirmiştir. Bugün eserleri ve yetiřtirdiēē ērenciler aracılıēıyla etkisini sürdüren sanatçı, Anadolu'nun zengin müzik kültürünü geleceēē taşıyan önemli bir kültür insanı olarak deēerlendirilmektedir.

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde Mehmet Erenler 'in notaya aldığı ve derlediği türküler hakkında elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Bu araştırma kapsamında Mehmet Erenler 'in TRT Türk Halk Müziği arşivinde yer alan, derlediği ve notaya aldığı eserler ayrıntılı olarak incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda sanatçıya ait toplam 21 türkünün kayıt altına alındığı tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgular doğrultusunda söz konusu eserler makamsal, ritmik, tematik ve yöresel özellikler bakımından değerlendirilmiştir. Makamsal açıdan incelendiğinde, eserlerde ağırlıklı olarak Hüseyini, Uşşak ve Hicaz makamlarının kullanıldığı; bunun yanı sıra Muhayyerkürdî, Nikriz, Gülizar, Eviç, Mahur ve Kürdi gibi farklı makamlara da yer verildiği görülmektedir. Bu çeşitlilik, sanatçının yalnızca belirli bir makamsal kalıba bağlı kalmadığını, aksine Türk halk müziğinin farklı makamsal karakterlerini eserlerine yansıtabildiğini göstermektedir. Bu durum, Mehmet Erenler 'in makamsal bilgi birikiminin genişliğine ve icra anlayışındaki çok yönlülüğe işaret etmektedir.

Usul bakımından yapılan incelemelerde ise eserlerde 4/4, 2/4, 6/8, 9/8 ve 10/8 gibi hem basit hem de bileşik usullerin kullanıldığı; bazı örneklerde ise karma usul yapılarına yer verildiği tespit edilmiştir. Bu ritmik çeşitlilik, sanatçının yalnızca melodik değil, aynı zamanda ritmik açıdan da zengin bir müzik anlayışına sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle farklı usul yapılarının bir arada kullanılması, eserlerin icrasında dinamizm ve çeşitlilik sağlamaktadır.

Yöresel dağılım açısından değerlendirildiğinde, incelenen türkülerde belirli bir yöreyle sınırlı kalınmadığı, aksine farklı yörelere ait müzikal unsurların bir arada bulunduğu görülmektedir. Bu durum, Mehmet Erenler 'in derleyici kimliği doğrultusunda Türkiye'nin farklı bölgelerine ait müzikal kültürü tanıma ve aktarma çabası içerisinde olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla sanatçının repertuarı, yalnızca bireysel bir müzikal üretimi değil, aynı zamanda kültürel çeşitliliğin bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

Tematik açıdan yapılan incelemelerde ise türkülerde ağırlıklı olarak aşk, ayrılık, hasret, gurbet ve içsel duygulanımların işlendiği görülmektedir. Bunun yanı sıra bazı eserlerde toplumsal yaşam, doğa betimlemeleri ve bireysel deneyimlerin de yer aldığı tespit edilmiştir. Bu tematik çeşitlilik, Türk halk müziğinin genel karakteristik özellikleriyle paralellik göstermekte olup, sanatçının eser seçiminde geleneksel tematik yapıyı koruduğunu ortaya koymaktadır. Aynı zamanda bu durum, eserlerin hem bireysel hem de toplumsal hafızayı yansıtan bir niteliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Eserlerin tamamının notaya alınmış olması, Mehmet Erenler 'in yalnızca icracı kimliğiyle değil, aynı zamanda derleyici ve aktarıcı yönüyle de Türk halk müziğine önemli katkılar sunduğunu göstermektedir. Bu bağlamda sanatçı, sözlü kültür ortamında varlığını sürdüren eserlerin yazılı hale getirilerek kalıcılaştırılması sürecinde önemli bir işlev üstlenmiştir.

Sonuç olarak elde edilen bulgular, Mehmet Erenler 'in repertuar zenginliği, makamsal ve ritmik çeşitliliği, tematik derinliği ve yöresel kapsayıcılığı bakımından Türk halk müziğinde önemli bir konuma sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Sanatçının bu çok yönlü yaklaşımı, onu yalnızca bir icracı değil, aynı zamanda kültürel mirasın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması sürecinde etkin bir temsilci konumuna taşımaktadır.

Yapılan araştırmadaki makam dizileri sınıflandırmaları genellikle ya donanımdaki değiştirici işaretler ve arıza seslere göre ya da türkülerin içerisinde ki makam dizisi geçkilerine göre, üslû dağılımı tabloları, içlerinde değişken üsülleri barındıran derlemeler mevcut olmasına karşın donanımdaki üsüller esas alınarak yapılmıştır.

Tablo 1. TRT Türk Halk Müziği Arşivinde Bulunan Mehmet Erenler 'in Derlediği ve Notaya Aldığı Türküler

	Türkü Adı	Repertuar No	Makamsal Dizi	Uslû	Notaya Aldığı ve Derlediği
1	Ay Ağalar Ay Gaziler	3711	Hüseyni	10/16	Notaya Aldığı
2	Ayaş Yollarından Aştım Da Geldim	4057	Muhayyerkürdî	4/4	Notaya Aldığı
3	Bağa Girdim Üzüme	3612	Hicaz	4/4	Notaya Aldığı
4	Bana Bu İlmî İrfanı Veren	4204	Nikriz	4/4+4/6	Notaya Aldığı
5	Bir Can Bir Canı Severse	3401	Uşşak	7/4+2/4+5/4	Notaya Aldığı
6	Bunca Olan Emeğimi	3182	Hüseyni	8/8+16/8+12/8+7/8	Notaya Aldığı
7	Can Dedim ki Can Diyesen	3379	Uşşak	6/8	Notaya Aldığı
8	Denizin Dibinde Haççem Demirden Evler	1455	Hüseyni	2/4	Derlediği Notaya Aldığı
9	Deymen Benim Gamlı Yaslı Gönlüme	3926	Hicaz	2/4	Derlediği Notaya Aldığı
10	El Çek Tabip Sinem Üstünden	4008	Hicaz	4/4	Derlediği Notaya Aldığı
11	Gezsem de Dünyanın Dört Bucağını	3225	Hüseyni	4/4	Notaya Aldığı
12	Görmeyince Sabredemem Bir Sahat	4183	Gülizar	10/8	Notaya Aldığı
13	Gurbet Elde Bir Hal Geldi Başıma	3583	Hüseyni	4/4	Notaya Aldığı
14	Halimi Arzettim Dağlara Daşa	1555	Muhayyerkürdi	13/4+6/4+7/4+4/4	Notaya Aldığı
15	Kömür Gözlüm Ateşine Düşeli	4051	Hüseyni	10/8	Notaya Aldığı
16	Odaları Sündürme	3380	Uşşak	4/4+5/4+7/4	Notaya Aldığı
17	Pınar Başında Durma	3381	Uşşak	9/8	Notaya Aldığı
18	Sabahın Seherinde Ötüyor Kuşlar	1664	Eviç	5/8	Derlediği Notaya Aldığı

19	Saçım Sarı Ben Bu Saçı Satarım	4286	Hüseyini	2/4	Notaya Aldığı
20	Şu İzmir'i Boydan Boya Gezerim	3910	Mahur	2/4	Notaya Aldığı
21	Şu Zelve'nin Ufak Tefek Taşları	3385	Kürdi	2/4	Notaya Aldığı

4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgu Ve Yorumlar

Tablo 2. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Karar Sesleri

Karar Sesleri	F (Frekans)
La Karalı Türküler	18
Sol Karalı Türküler	2
Fa# Karalı Türküler	1

Bu kısımda Erenler 'in Notaya Aldığı ve derlediği türküler TRT THM repertuarında incelenmiştir. Mehmet Erenler 'in derlediği türküler isimleri ve repertuar numaralarıyla birlikte verilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda Mehmet Erenler 'in tek başına ya da toplu halde derlediği eserlerin farklı karar seslerinde olduğu düşünülmektedir. Derlenen bu eserlerin 18 tanesinin La kararlı, 2 tanesinin Sol kararlı, 1 tanesinin Fa# kararlı olduğu görülmektedir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgu Ve Yorumlar

Tablo 3. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Makam Dizileri Dağılımı

Makam Dizileri	F(Frekans)
Uşşak Makamı Dizisi	4
Hüseyini Makamı Dizisi	7
Hicaz Makamı Dizisi	3
Nikriz Makamı Dizisi	1
Mahur Makamı Dizisi	1
Kürdi Makamı Dizisi	1
Gülizar Makamı Dizisi	1
Eviç Makamı Dizisi	1
Muhayyerkürdi Makamı Dizisi	2

Araştırmanın bu kısmında Mehmet Erenler 'in derlediği ve notaya aldığı 21 Türkü incelenmiştir. Yapılan araştırmalar neticesinde çeşitli makam dizilerine sahip türküler olduğu görülmektedir.

Bu türkülerin 7 tanesinin Hüseyini, 4 tanesinin Uşşak, 3 tanesinin Hicaz, 1 tanesinin Mahur, 1 tanesinin Nikriz, 1 tanesinin Kürdi, 1 tanesinin Gülizar, 2 tanesinin Muhayyerkürdi Makamı, 1 tanesinin ise Eviç makamı dizilerine benzerlik gösterdiği görülmektedir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Tablo 4. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Üsül Dağılımı

Usüller	F(Frekans)
2/4	5
4/4	7
6/8	1
9/8	1
10/8	3
10/16	1
7/4	1
8/8	1
13/4	1

Bu kısımda Mehmet Erenler 'in derlediği ve notaya aldığı 21 adet türkünün üsül özellikleri araştırılmıştır. Türküler incelendiğinde 5 adet türkünün 2/4, 7 adet türkünün 4/4, 1 adet türkünün 6/8, 1 adet türkünün 9/8, 3 adet türkünün 10/8, 1 adet türkünün 10/16, 1 adet türkünün 7/4, 1 adet türkünün 8/8, 1 adet türkünün 13/8 usullerinde olduğu görülmektedir.

Türk halk müziğimiz de yer alan pek çok eserde gözlenebildiği gibi özellikle Erenler tarafından derlenip günümüze aktarılan türkülerde de eserlerin yapısal bütünlüğü içerisinde zaman zaman farklı usul kalıplarına geçişlerin yapıldığı düşünülmektedir. Bu durum, hem sözlü geleneğin yapısından ve aktarım özelliğinden hem de icra sırasında derleyenin yorumuna bağlı olarak müzikal zenginliği gösterdiğini ifade edebiliriz.

4.5.Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Tablo 5. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Yörelere Göre Dağılımı

Yörelere	F(Frekans)
Erzurum/ Şenkaya	1
Erzurum	1
Ankara/ Ayaş	1
Orta Anadolu	1
Erzincan/ Tercan	1
Erzincan	2
Malatya	1
Erzurum/Kars	3
Burdur/ Arvalı (Bağsaray)	1
Tokat	3
Yozgat	2
Çorum	1
Çorum/ Alaca	1
Şanlıurfa	1
Kayseri/Çiftlik Köyü	1
Sivas	1
Nevşehir/ Hacıbektaş	1

Araştırmanın bu kısmında Mehmet Erenler tarafından Notaya Aldığı ve derlediği 21 adet türkünün yöresel dağılımları incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda, Erenler 'in derlediği 1 adet türkünün Erzurum/Şenkaya yöresine,1 adet türkünün Erzurum yöresine, 1 adet türkünün Ankara/Ayaş yöresine, 1 adet türkünün Orta Anadolu yöresine, 1 adet türkünün Erzincan/Tercan yöresine, 2 adet türkünün Erzincan yöresine, 1 adet türkünün Malatya yöresine, 3 adet türkünün Erzurum/Kars yöresine, 1 adet türkünün Burdur/Arvalı (Bağsaray) yöresine, 3 adet türkünün Tokat yöresine, 2 adet türkünün Yozgat yöresine, 1 adet türkünün Çorum yöresine, 1 adet türkünün Çorum/Alaca yöresine, 1 adet türkünün Şanlıurfa yöresine, 1 adet türkünün Kayseri/Çiftlik Köyü yöresine, 1 adet türkünün Sivas yöresine ve 1 adet türkünün Nevşehir/Hacıbektaş yöresine ait olduğu görülmektedir.

4.6.Altıncı Alt Problem Yönelik Bulgu Ve Yorumlar

Tablo 6. Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve Derlediği Türkülerin Türü Olarak Dağılımı

Türler	F(Frekans)
Sözlü Türkü	15
Ağıt	1
Değiş	2
Gurbet Havası	1
Semah	1
Destan Türküsü	1

Araştırmanın bu kısmında Mehmet Erenler 'in Notaya Aldığı ve derlediği 21 adet türkünün tür özellikleri bakımından incelenmiştir. Yapılan incelemeler neticesinde 15 eserin sözlü türkü, 1 adet eserin ağıt, 2 adet eserin değiş, 1 adet eserin gurbet havası, 1 adet eserin semah, 1 adet eserin ise destan türküsü olduğu görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Araştırmanın bu bölümünde, yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular değerlendirilmiş ve bulgulara dayalı sonuçlar açık ve anlaşılır bir şekilde sunulmuştur. Sonuçlar araştırmanın amacıyla ilişkilendirilerek kısaca yorumlanmış ve çalışmanın literatüre genel katkısı ortaya konulmuştur. Araştırma kapsamında elde edilen bulgular ve yapılan yorumlar doğrultusunda ulaşılan sonuçlar şu şekildedir.

5.1.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Bu araştırma kapsamında, Mehmet Erenler 'in derlediği ve notaya aldığı, TRT Türk halk müziği repertuarında kayıtlı toplam 21 adet türküyü ulaşılmıştır. İncelenen bu 21 sözlü türkü içerisinde, Erenler 'in yöresi olarak değerlendirilebilecek Ankara/Ayaş yöresine ait yalnızca bir türkünün bulunması dikkat çekici bir bulgu olarak düşünülmektedir.

Araştırma kapsamındaki türküler tür ve içerik bakımından incelendiğinde; repertuvarında semahlar, deyişler, ağıtlar, gurbet havaları ile yiğitlik ve kahramanlık temalı eserlerin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu çeşitlilik, Türk halk müziğinin zengin tematik yapısını yansıtmakla birlikte, Mehmet Erenler 'in derleme çalışmalarında farklı yöre ve kültürel unsurları kapsayıcı bir yaklaşım benimsediğini düşünülmektedir.

5.1.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Bu araştırma kapsamında, Mehmet Erenler tarafından derlenen ve TRT Türk halk müziği repertuarında yer alan türküler karar sesleri bakımından incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, incelenen 21 türkünün 18 tanesinin La kararlı olduğu, 2 tanesinin Sol kararlı olduğu, 1 tanesinin ise Fa# kararlı olduğu düşünülmektedir.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Bu araştırmada, Mehmet Erenler tarafından Notaya Alınan ve derlenen TRT Türk halk müziği repertuarında yer alan türküler, makam dizileri bakımından incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, incelenen 21 türkünün makam dağılımında Hüseyini makamı dizisinin ve Uşşak makamı dizilerinin ağırlıklı olduğu düşünülmektedir.

Araştırma sürecinde incelenen notalarda ise üç eser ile Hicaz makamı dizisi, Ayrıca Nikriz, Kürdi, Mahur, Gülizar .Muhayyerkürdi Makamı ve Eviç makam dizilerine sahip eserlerin ise repertuvarda birer örnekle yer aldığı düşünülmektedir.

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Bu araştırmada, Mehmet Erenler tarafından Notaya Alınan ve derlenen TRT Türk halk müziği repertuvarında yer alan türküler, usûl yapıları bakımından incelenmiştir.

Elde edilen bulgular doğrultusunda, incelenen 21 türkünün usûl dağılımında 4/4'lük ölçü yapısının yedi eser ile en yüksek oranda temsil edildiği belirlenmiştir. Beş eser ile 2/4'lük usûl izlemekte; diğer usûllerin ise daha sınırlı sayıda örnekle repertuvarda yer aldığı görülmektedir.

Bu kapsamda 10/8'lik usûl üç eserle dikkat çekerken, 6/8, 9/8, 10/16, 7/4, 8/8 ve 13/4 gibi usûl yapılarının her birinin birer eserle temsil edildiği düşünülmektedir. Ayrıca Erenler'in derlediği ve kayıtlı 21 adet türkünün notaları usûl yapısı olarak incelendiğinde, türkü içerisinde değişken usul yapılarına sahip türküler de olduğu düşünülmektedir. Fakat incelemeye ve tabloya donanımda yer alan usul kalıbı baz alınmıştır.

5.1.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Bu araştırma kapsamında, Mehmet Erenler tarafından Notaya Alınan ve derlenen türküler yöresel dağılım açısından değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, incelenen 21 türkünün Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerine ait olduğunu ve geniş bir yöresel çeşitlilik sergilediğini ortaya koymaktadır.

Türkülerin dağılımında özellikle Tokat ve Yozgat yörelerinin sayısal olarak öne çıktığı, buna karşılık diğer yörelerin daha sınırlı sayıda temsil edildiği görülmektedir. Bununla birlikte Erzurum, Erzincan, Sivas, Kayseri, Çorum, Şanlıurfa ve Nevşehir gibi farklı kültürel havzalara ait eserlerin repertuvarda yer alması, derleme çalışmalarının tek bir bölge ile sınırlı kalmadığını göstermektedir.

Bu durum, Mehmet Erenler 'in derlemeci kimliğiyle Türkiye'nin farklı yörelerine ait müzikal birikimi kayıt altına alma ve repertuvara kazandırma yönünde kapsayıcı bir yaklaşım benimsediğini ortaya koymaktadır. Aynı zamanda bu çeşitlilik, Türk halk müziğinin bölgesel farklılıklarını ve kültürel zenginliğini yansıtan önemli bir unsur olarak değerlendirilebilir.

5.1.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Mehmet Erenler 'in derlediği ve notaya aldığı 21 adet türkü tür özellikleri bakımından incelendiğinde, içerisinde, sözlü türküler, deyişler, semahlar, gurbet havaları, destan türküler ve

ağıtlardan oluşmaktadır. Tablo da dağılımı verildiği gibi derlenen türkülerin çoğunluğu sözlü türkülerden oluşmaktadır.

5.2. Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen sonuçların neticesinde genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Bu araştırmada Mehmet Erenler'in TRT Türk halk müziği repertuvarında yer alan derlemeleri; tür, karar sesi, makam dizisi, usûl yapısı ve yöresel dağılım açısından incelenmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki daha kapsamlı öneriler geliştirilmiştir.

Öncelikle, araştırmada ele alınan 21 türküden oluşan örneklemin, Mehmet Erenler'in derlemecilik faaliyetlerini tam anlamıyla temsil etmekte sınırlı kalabileceği dikkate alınmalıdır. Bu nedenle ilerleyen çalışmalarda, yalnızca TRT repertuvarında yer alan eserlerle sınırlı kalınmayarak, Erenler'in farklı kaynaklarda yer alan derlemeleri, arşiv kayıtları ve sözlü kültür aktarımı yoluyla ulaşılan eserleri de kapsayan daha geniş ölçekli araştırmalar yapılması önerilmektedir. Böylece hem nicel hem de nitel açıdan daha güçlü sonuçlara ulaşılabilecektir.

Karar seslerine ilişkin bulgular, eserlerin büyük çoğunluğunun La kararlı olduğunu göstermektedir. Bu durumun sadece sayısal bir tespit olarak bırakılmaması, aynı zamanda müzikal, icrasal ve pedagojik boyutlarıyla da ele alınması önemlidir. Özellikle La karar sesinin bağlama icrasındaki yaygınlığı, icra kolaylığı ve geleneksel aktarım süreçlerindeki rolü gibi faktörlerin detaylı biçimde analiz edilmesi, Türk halk müziği tonal sistemine ilişkin literatüre önemli katkılar sağlayacaktır.

Makam dizilerine ilişkin sonuçlarda Hüseyini ve Uşşak makamlarının belirgin biçimde öne çıktığı görülmektedir. Bu bağlamda, Erenler'in derlemelerinde tercih edilen makamların hangi kültürel, bölgesel ya da icra geleneğine bağlı olarak şekillendiğinin araştırılması önerilmektedir. Ayrıca farklı derlemecilerin repertuvarlarıyla karşılaştırmalı makam analizleri yapılması, bireysel tercihlerin mi yoksa bölgesel müzikal karakterin mi daha baskın olduğunu ortaya koyabilir. Bu tür çalışmalar, Türk halk müziğinde makam kullanımının sistematik bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Usûl yapıları açısından elde edilen bulgular, 4/4 ve 2/4'lük ölçülerin belirgin bir ağırlığa sahip olduğunu, buna karşın daha karmaşık usûl yapılarının sınırlı sayıda örnekle temsil edildiğini göstermektedir. Bu durum, Türk halk müziğinde ritmik çeşitliliğin repertuar düzeyinde ne ölçüde yansıtıldığının yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Özellikle 10/8, 9/8, 7/4 gibi usûllerin az sayıda örnekle temsil edilmesi, bu usûllerin kullanım alanlarının ve yöresel dağılımlarının daha ayrıntılı şekilde incelenmesini gerekli kılmaktadır. Ayrıca değişken usûl yapısına sahip eserlerin ayrı bir analiz

kategorisi olarak ele alınması, akademik çalışmalarda daha sağlıklı sonuçlar elde edilmesini sağlayacaktır.

Yöresel dağılıma ilişkin bulgular, Tokat ve Yozgat yörelerinin diğer bölgelere göre daha fazla temsil edildiğini göstermektedir. Bu durum, derleme faaliyetlerinin belirli bölgelerde yoğunlaşmış olabileceğini düşündürmekle birlikte, Türk halk müziğinin genel çeşitliliğini tam olarak yansıtmayabilir. Bu nedenle farklı derlemecilerin çalışmalarının birlikte değerlendirildiği, bölgesel karşılaştırmaların yapıldığı geniş kapsamlı araştırmalar önerilmektedir. Ayrıca Erzurum, Sivas, Erzincan, Kayseri, Çorum ve Şanlıurfa gibi kültürel açıdan zengin yörelerin müzikal özelliklerinin ayrı ayrı incelenmesi, Türk halk müziğinin coğrafi çeşitliliğinin daha net ortaya konulmasına katkı sağlayacaktır.

Tür özellikleri açısından ise sözlü türkülerin baskın olduğu, buna karşılık deyiş, ağıt, semah, destan ve gurbet havalarının daha sınırlı sayıda temsil edildiği görülmektedir. Bu durum, repertuvarın tür çeşitliliği açısından dengeli bir yapı sunup sunmadığının sorgulanmasını gerekli kılmaktadır. Bu doğrultuda, farklı tür özellikleri müzikal yapı, içerik, işlev ve icra bağlamı açısından daha detaylı analiz edilmesi önerilmektedir. Özellikle ritüelistik özellik taşıyan deyiş ve ağıtların kültürel bağlamlarıyla birlikte ele alınması, Türk halk müziğinin sosyokültürel boyutunu daha derinlikli biçimde ortaya koyacaktır.

Bunun yanı sıra, Mehmet Erenler'in derlemelerinde yer alan eserlerin yalnızca müzikal özellikleri değil, söz içerikleri bakımından da incelenmesi önerilmektedir. Türkü metinlerinde işlenen temalar, kullanılan dil özellikleri, yöresel söyleyiş biçimleri ve kültürel motifler üzerine yapılacak içerik analizleri, eserlerin müzikal olduğu kadar kültürel değerini de ortaya koyacaktır.

Araştırmada yalnızca TRT Türk Halk Müziği repertuvarında yer alan eserler değerlendirilmiştir. İlerleyen çalışmalarda, TRT repertuvarı dışında Kültür ve Turizm Bakanlığı arşivleri, üniversite arşivleri ve özel koleksiyonlarda bulunan derlemelerin de araştırmalara dâhil edilmesi önerilmektedir. Böylece Mehmet Erenler'in derlemecilik anlayışı daha bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilebilecektir.

Mehmet Erenler'in derleme yöntemleri, saha araştırmalarında kullandığı teknikler ve kaynak kişilerle kurduğu iletişim süreçleri etnomüzikolojik açıdan ayrıntılı olarak incelenebilir. Bu tür çalışmalar, Türkiye'deki halk müziği derlemeciliği geleneğinin gelişim sürecine önemli katkılar sağlayacaktır. Gelecek araştırmalarda, Mehmet Erenler'in derlediği eserler ile aynı yörelere ait farklı derlemeciler tarafından kayıt altına alınan eserler karşılaştırılarak ezgi, ritim, söz yapısı ve icra özellikleri bakımından benzerlik ve farklılıklar ortaya konulabilir. Böylece yöresel müzik anlayışı ile derlemecinin bireysel yaklaşımının repertuvara etkisi daha somut biçimde değerlendirilebilir. Araştırma bulgularının müzik eğitimi alanına yansımaları da incelenebilir. Özellikle konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri ve müzik eğitimi veren kurumlarda Mehmet Erenler'in derlediği eserlerin eğitim repertuvarındaki

kullanım durumunun değerlendirilmesi ve öğretim programlarına yönelik öneriler geliştirilmesi faydalı olacaktır.

Ayrıca teknolojik gelişmeler doğrultusunda, Mehmet Erenler'in derlemelerine ilişkin nota, ses kaydı ve görsel materyallerin dijital ortama aktarılması, sistematik biçimde arşivlenmesi ve araştırmacıların erişimine açılması önerilmektedir. Böylece hem kültürel mirasın korunmasına katkı sağlanacak hem de gelecekte yapılacak bilimsel araştırmalar için önemli bir veri kaynağı oluşturulacaktır.

Son olarak, benzer araştırmaların farklı derlemeciler üzerinde de uygulanması önerilmektedir. Bu sayede Türk halk müziği repertuvarının oluşumunda etkili olan derlemecilerin çalışma anlayışları karşılaştırılabilecek, repertuvarın oluşum süreci daha kapsamlı ve bilimsel bir bakış açısıyla değerlendirilebilecektir. Bu araştırmada elde edilen bulguların yalnızca betimleyici düzeyde kalmaması, ilerleyen çalışmalarda istatistiksel karşılaştırmalar, çok değişkenli analizler ve karşılaştırmalı repertuvar incelemeleriyle desteklenmesi önerilmektedir. Böylece Mehmet Erenler gibi önemli derlemecilerin Türk halk müziği repertuvarına katkıları daha sistematik ve bilimsel bir çerçevede değerlendirilebilecektir

KAYNAKÇA

- AKDOĞU, O. (1996), “*Türk Müziğinde Türler ve Biçimler*” Ege Üniversitesi Basımevi.
- AKIN, B. (2018), *Kültürel Bellek ve Müzik*. Eurasian Journal of Music and Dance, 13, 101–117.
- Ankara.
- Ankara.
- AREL, H. S.(1993). Türk Musikisi Nazariyatt Dersleri. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- ARSEVEN, Veysel (2000), “Türk Halk Müziğinin Ezgisel Yapısı Üzerine”, Türk Halk
- BAYRAKTAR, Ertuğrul (2000), “Geleneksel Müziklerimiz ve Çok Seslilik
- BÜYÜKYILDIZ, H. (2009). “Türk Halk Müziği -Ulusal Türk Müziği-Kültür Taşıyıcılığı,
- ÇAKAR, S.(1996). Türk Musikisinde Usûl. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Çalışmaları”, Türk Halk Müziğinde Çeşitli Görüşler TC. Kültür Bakanlığı Yayınları,
- Enstitüsü, Müzik Anabilim Dalı, Müzik Bilimleri ve Teknolojisi Bilim dalı, Malatya.
- HAŞHAŞ, Sinan (2017), “Geleneksel Türk Halk Müziğinde Yörelere Özgü Müzikal
- HOŞSU, M.(1997). Geleneksel Türk Halk Müziği Nazariyatı, İzmir.
- İMİK, Ünal (2025), Yaşamı ve Sanatçı Kişiliği İle Mehmet Erenler. Akdeniz 15. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi Aralık 5-7 Girne.
- KARADENİZ, M. E.(1983). Türk Musikisinin Nazariye ve Esasları. Ankara: is Bankası Kültür Yayınları.
- KARKIN, M., PELİKOĞLU, C. M., HAŞHAŞ, S. (2014). “Bağlama Enstrümanının Öğretim Yöntemleri Kapsamında Yöresel Tavrıların Değerlendirilmesi”. Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi, (13), 129-148.
- KAYA, O.(2023). Türk halk müziği geleneğinde "usûl"ün temellükü. Konservatoryum -Conservatorium, 10(2),116-125.
- Kimlik Saptamaları: Doğu Anadolu Bölgesi Örneği” İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimle
- KINIK, M. (2011), *Türk Halk Müziği Kültüründe Birleştirici Unsur Olarak Hüseyini Dizisi ve Hüseyini Türküler*. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(16), 455–469.

KOÇ, Ömer (2025), Türk Halk Müziğine Katkılarıyla Mehmet Erenler: Sanat Hayatı Eserleri ve Kültürel Katkıları. Türk Müziğinde İz Bırakanlar VII. 1. Basım, Efe Akademik Yayıncılık İstanbul.

KOCA, E. (2009). "Açıklamalı Zeybek Bibliyografyası". Afyonkarahisar.

KURT, Bayram (2026), Geleneksel Türk Halk Müziğinde Yörelere Özgü Müzikal Kimlik Saptamaları "Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği" İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Müziği Anabilim Dalı Doktora Tezi Malatya.

Matbaası, Ankara.

MUSTAN DÖNMEZ B. HAŞHAŞ, S. (2014). "Konularına Göre Yapılmış Türkü Sınıflandırmalarının Geleneksel Türk Halk Müziği Nazariyatı Açısından Değerlendirilmesi". International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume, (9/5), 1619-1629.

Müziğinde Çeşitli Görüşler, Derleyen: Salih Turhan, 2. Baskı, TC. Kültür Bakanlığı,

ÖZARSLAN, Metin (2001), Âşıklık geleneği içinde âşık müziği ve kimi problemler. Erdem Dergisi, 13(38), 399-410, Ankara.

ÖZKAN, i. H.(2000). Türk Musikisi Nazariyatı ve Usülleri - Kudim Velveleleri. İstanbul: Ötüken Yayınları.

ÖZTUNA, Y.(2000). Türk Musikisi Kavram ve Terimleri Ansiklopedisi. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

SARISÖZEN, Muzaffer (1962), "Türk Halk Musikisi Usulleri", Resimli Posta

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. (t.y.). Mehmet Erenler (Bağlama sanatçısı). Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. Alınan tarih: 25 Eylül 2025, <https://tokat.ktb.gov.tr/TR-243886/mehmet-erenler-baglama-sanatcisi.html>

TANNKORUR, C.(2014). Türk Müzik Kimliği. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Tarihi ve Sınıflandırmaları" İstanbul Papatya Yayıncılık.

TETİK, Alp Aykut (2019), Yaşamı ve Sanatçı Kişiliği İle Nihat Kaya. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi Malatya.

TRT Arşiv. (2020, 26 Ekim). Bağlama ustası Mehmet Erenler... "Bütün yörelerin tavırlarını bilirim." [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=39h4r2V5s5U>

TURA, Y.(2006). Tedkik ii Tahkik (inceleme ve Gercegi Aragtirma). İstanbul: Pan Yayıncılık.

UNGAY, M. H.(1981). Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm.

YÖNETKEN, H. (2006). “Derleme Notları 1. Kitap, Sun Yayınları, Ankara”.

YÜCEL, Haluk (2011), “Türk Halk Müziği Üzerine Bir İnceleme”, Akademik Bakış Dergisi, Sayı 26, Eylül-Ekim Kırgızistan.

İnternet Kaynakları

<http://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi:07.06.2026.

<https://www.repertukul.com/> Erişim Tarihi:07.06.2026.

URL-1:<https://www.baglamakursu.net/pages/menu-detay/128/mehmet-erenler-hayati?> Erişim Tarihi: 07.06.2026

URL-2:<https://www.myrepertuar.com/11042/mehmet-erenler-sarkilari.html?>

Erişim Tarihi:07.06.2026.

URL-3:https://tr.wikipedia.org/wiki/Mehmet_Erenler? Erişim Tarihi:07.06.2026.

URL-4:<https://www.haberler.com/paris-te-turk-dili-ve-muzigi-paneli-mehmet-haberi/?>Erişim Tarihi:07.06.2026.

<https://www.aa.com.tr/tr/kultur/turk-halk-muzigi-sanatcisi-mehmet-erenler-hayatini-kaybetti/3601362> Erişim Tarihi: 08.06.2026

<https://www.cumhuriyet.com.tr/yasam/turk-halk-muzigi-sanatcisi-mehmet-erenler-hayatini-kaybetti-2410027> Erişim Tarihi:08.06.2026

https://www.yasemin.com/medya/haber/3037210-turkucu-mehmet-erenler-hastaneye-kaldirildi#google_vignette Erişim Tarihi:08.06.2026

EKLER

Mehmet Erenler'in Notaya aldığı ve derlediği türkülerin notaları ekteedir. Notaların tedarik edilmesinde repertükül.com internet adlı internet siteleri kullanılmıştır.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO:3711
İNCELEME TARİHİ : 10.3.1992

YÖRESİ
ERZURUM-ŞENKAYA

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK EROL ERGANİ

SÜRESİ ;

DERLEYEN
TRT. MÜZ. DAİ. BŞK.

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

AY AĞALAR

AY AĞALAR
(SAYFA - 2)

A YA ĞA LAR AY GI _____ Z

İ LE _____ (SAZ _____) GOL LA_R GO_ ÇAK A YA____

Gİ _____ S LAN MI _____ Ş (SAZ _____)

YA NAR YÜ RE ĞİM Sİ _____ Zİ LA _____

_____ R Sİ NEM_ Bİ ÇA ĞA YA _____ S LAN MI _____

_____ Ş YA NAR YÜ RE ĞİM Sİ _____

_____ Zİ LA _____ R ÖM RÜ_M ÖM RÜ_M ÖM RÜ_M

ÖM_ RÜ_M Sİ NE_M Bİ ÇA _____ GA YA ĞA _____ S

LAN MI _____ Ş

AY AĞALAR
(SAYFA - 3)

YAZ GE LEN DE ÇAY LA

RA KA R HAS RET Lİ_K YÜ RE Ėİ M

YA KA R BE Lİ ÇIK MIŞ

AY AĞALAR
(SAYFA-4)

YO LA BA KA R MEC NU N Bİ R DA

ĞA YA S LA N MI Ş

BE Lİ ÇIK MIŞ YO LA BA KA R

ÖM RÜ M ÖM RÜ M ÖM RÜ M MEC NU N BİR DA

ĞA YA S LAN MI Ş

AY AĞALAR
(SAYFA - 5)

EM RAH DER Kİ SÜ LE Y MAN LA R

EM RA H DE R Kİ SÜ LE Y MAN LA R

BİZ BU R DA YIZ HA Nİ ON LA R

AS LAN Gİ Bİ

KAH RA MAN LA R KA RA TOP RA

ĞA YA S LAN MI S

AS LAN Gİ Bİ KAH RA

MAN LA RÖM RÜ MÖM RÜ MÖM RÜ M

AY AĞALAR
(SAYFA-6)

KA RA TOP RA ĞA YA S LAN MI Ş

GA RA TOP RA ĞA YA S

LAN MIŞ M. ÖZBULAK

AY AĞALAR AY GİZ İLE GOLLAR GOÇAK AYAK ISLANMIŞ
YANAR YÜREĞİM SIZILAR SİNEM BİÇAĞA YASLANMIŞ
" " " ÖMRÜM ÖMRÜM ÖMRÜM ÖMRÜM
SİNEM BİÇAĞA YASLANMIŞ

YAZ GELENDE ÇAYLAR AKAR
HASRETLİK YÜREĞİM YAKAR
BELİ ÇIKMIŞ YOLA BAKAR
MECNUN BİR DAĞA YASLANMIŞ

EMRAH DERKİ SÜLEYMANLAR
BİZ BURDAYIZ HANİ ONLAR
ASLAN GİBİ KAHRAMANLAR
KARA TOPRAĞA YASLANMIŞ

NOT : Türkünün ilk sözü, notasında "AY AĞALAR AY GİZ İLE" olarak yazılmış olmasına rağmen, kaynak kişi ses kaydı dinlendiğinde ilk sözün "AY AĞALAR AY GAZİLER" olduğu anlaşılmaktadır. (Repertükül - Türküpedia)

YÖRE
ANKARA
KAYNAK KİŞİ
ZEKERİYA BOZDAĞ

AYAŞ YOLLARINDAN AŞTIM DA GELDİM

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
MEHMET ERENLER

SÜRE :

(SAZ - - - - -)

1

2

A YAŞ YOL LA RIN DAN

AŞ TIM - DA GE - L Dİ - - - - - M BO YU - NU - BO - YU MA - - - - -

ÖLÇ TÛM - DE GEL - DİM (SAZ - - - - -) BO - YU - NU BO YU MA - - - - -

ÖLÇ TÛM - DE GEL - DİM (SAZ - - - - -) GÜ ZEL LE Rİ ÇİN DEN

SEÇ TIM - DE GE - L Dİ - - - - - M YAN DİM AL LAH YAN Dİ - - - - - M

YAN Dİ Rİ MA BE - Nİ (SAZ - - - - -) SE Vİ YO RUM Dİ YE - RE - - - - - K

GAN Dİ Rİ MA BE - Nİ (SAZ - - - - -) DE RİN UY KU LAR DA - - - - - N

-2-
AYAŞ YOLLARINDAN AŞTIM DA GELDİM

The musical score is written on ten staves, each with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The melody is accompanied by a bass line. The lyrics are written below the staves, with some words in parentheses indicating a specific musical treatment. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, half notes, and rests, as well as dynamic markings like 'f' (forte) and 'p' (piano). The lyrics are in Turkish and describe a journey and a meeting.

GAL DI RI MA BE__ Nİ (SAZ__

A YAS YOL LA RIN DA KER__ VA NIN__ MI__ VA__ R

BE Nİ__ ÖL DÜRÜ ME YE__ FER MA__ NIN MI__ VAR (SAZ__ - - - -)

BE Nİ ÖL DÜR ME YE__ FER MA__ NIN MI__ VAR (SAZ__ - - - -)

AĞ LA MA YA SIZ LA MA YA DER__ MA NIN__ MI__ VA__ R

YAN DIM AL LAH YAN DI__ M YAN DI RI MA BE__ Nİ (SAZ__ - - - -)

SE VI YO RUM Dİ YE__ RE__ K GAN DI RI MA BE__ Nİ (SAZ__ - - - -)

-3-
AYAŞ YOLLARINDAN AŞTIM DA GELDİM

DE RİN UY KU LAR DA _____ N GAL DI RI MA BE _____ Nİ (SAZ- - - -)

AY VA ÇI ÇEK AÇ MIŞ

YAZ MI GE LE _____ K GÖ NÜL BU SEV DA DA _____ N

VAZ MI GE ÇE _____ CEK (SAZ- - - -) GÖ NÜL BU SEV DA DA _____ N

VAZ MI GE ÇE _____ CEK (SAZ- - - -) BA NA ET TİK LE RİN

AZ MI GE LE _____ K YAN DIM AL LAH YAN DI _____ M

YAN DI RI MA BE Nİ (SAZ- - - -) SE Vİ YO RUM DI YE _____ RE _____ K

-4-
AYAŞ YOLLARINDAN AŞTIM DA GELDİM

GAN DI RI MA BE— Nİ (SAZ — — —) DE RİN UY KU LAR DA— N

GAL DI RI MA BE— Nİ (SAZ — — —) *GİZLİ ÇÜRK*

AYAŞ YOLLARINDAN AŞTIM DA GELDİM
BOYUNU BOYUMA ÖLÇTÜM DE GELDİM
GÜZELLER İÇİNDEN SEÇTİM DE GELDİM

BAĞLANTI :

YANDIM ALLAH YANDIM YANDIRMA BENİ
SEVİYORUM DİYEREK GANDIRMA BENİ
DERİN UYKULARDAN GALDIRMA BENİ

AYAŞ YOLLARINDA KERVANIN MI VAR
BENİ ÖLDÜRMEYE FERMANIN MI VAR
AĞLAMAYA SIZLAMAYA DERMANIN MI VAR

BAĞLANTI

AYVA ÇİÇEK AÇMIŞ YAZ MI GELECEK
GÖNÜL BU SEVDADAN VAZ MI GEÇECEK
BANA ETTİKLERİN AZ MI GELECEK

BAĞLANTI

TRT MUZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 3612
İNCELEME TARİHİ: 6.5.1991

YÖRESİ
ORTA ANADOLU
KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ: ♩ = 60

BAĞA GİRDİM ÜZÜME

DERLEYEN
İST. RAD. THM. MÜD.

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

♩

BA ĞA GİR DİM Ü ZÜ ME ÇUBUKDEĞ Dİ GÖ ZÜ ME
BA ĞA GİR DİM BU DAN MIŞ BAĞA BÜLBÜL DA DAN MIŞ
BA ĞA GİR DİM Ü ZÜM YOK EL YARIN DE GÖ ZÜM YOK

ÇUBUK SE Nİ KE SE RİM BAĞ LAR GAZE Lİ
ÖT ME BÜLBÜ LÜM ÖT ME BAĞ LAR GAZE Lİ
NE DE DİM DE KÜS TÜN DÜM BAĞ LAR GAZE Lİ

YAR GÖ RÜN DÜ GÖ ZÜ ME DÜN YA GÜ ZE Lİ SAZ
YA RE EL LER DÜ DÜM MIŞ DÜN YA GÜ ZE Lİ
BEC NİM YA RE SÜ ZÜM YOK DÜN YA GÜ ZE Lİ

AL BENİ BE Nİ SAR BE Nİ BE Nİ YE ŞİL YAPRAK LA R

SA RA MA DİM SAR SİN SE Nİ KA RA TOP RAK LAR SAZ

AL BE Nİ BE Nİ SAR BENİ BE Nİ YAR DE ĞİL Mİ SİN

BAĞA GİRDİM ÜZÜME

-2-

BE Nİ BU HAL LE RE KO YAN SEN DE ĞİL Mİ SİN SAZ

BAĞA GİRDİM ÜZÜME
ÇUBUK DEĞDİ GÖZÜME
ÇUBUK SENİ KESERİM BAĞLAR GAZELİ
YAR GÖRÜNDÜ GÖZÜME DÜNYA GÜZELİ

BAĞLANTI:
AL BENİ BENİ SAR BENİ BENİ YEŞİL YAPRAKLAR
SARAMADIM SARSIN SENİ KARA TOPRAKLAR
AL BENİ BENİ SAR BENİ BENİ YAR DEĞİLMİSİN
BENİ BU HALLERE KOYAN SEN DEĞİLMİSİN

BAĞA GİRDİM BUDANMIŞ
(GÜLE) BAĞA BÜLBÜL DADANMIŞ
ÖTME BÜLBÜLÜM ÖTME BAĞLAR GAZELİ
YARE ELLER DADANMIŞ DÜNYA GÜZELİ

BAĞLANTI

BAĞA GİRDİM ÜZÜM YOK
EL YARİNDE GÖZÜM YOK
NE DEDİMDE KÜSTÜRDÜM BAĞLAR GAZELİ
BENİM YARE SÖZÜM YOK DÜNYA GÜZELİ

BAĞLANTI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4204
İNCELEME TARİHİ : 18. 12. 1998

DERLEYEN
TURAN ENGİN

YÖRE
ERZİNCAN/Tercan
KAYNAK KİŞİ
Aşık DAVUT SÜLARI

BANA BU İLMİ İRFANI VEREN MUHAMMED ALİ'DİR

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
MEHMET ERENLER

SÜRE :

(SAZ)

BA NA BU İL Mİ İR FA NI

BA NA BU İL Mİ İR FA NI VE REN MU HAM ME DA LI DİR

BİR AL LAH AL LAH DOST BİR AL LAH AL LAH DOST (SAZ)

BİR AL LAH AL LAH DOST (SAZ)

BANA BU İLMİ İRFANI VEREN MUHAMMED ALİ'DİR

-2-

The musical score is written on ten staves. The first four staves are instrumental, featuring a melody in G major (one sharp) and 4/4 time. The fifth staff begins with the lyrics 'AŞ GIN DO LU SU Nİ Çİ RİP'. The sixth staff continues the lyrics 'AŞ GIN DO LU SU Nİ Çİ RİP A YAK SIZ DER YA GE Çİ RİP'. The seventh staff is marked '(SAZ - - - - -)' and continues the instrumental melody. The eighth staff begins with the lyrics 'GA NAT VE RİP DE U ÇU RUP'. The ninth staff continues the lyrics 'GA NAT VE RİP DE U ÇU RUP GE REN MU HAM ME DA Lİ DİR'. The tenth staff concludes with the lyrics 'HU AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - - -) BİR AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - - -)'.

AŞ GIN DO LU SU Nİ Çİ RİP

AŞ GIN DO LU SU Nİ Çİ RİP A YAK SIZ DER YA GE Çİ RİP

(SAZ - - - - -)

GA NAT VE RİP DE U ÇU RUP

GA NAT VE RİP DE U ÇU RUP GE REN MU HAM ME DA Lİ DİR

HU AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - - -) BİR AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - - -)

BANA BU İLMİ İRFANI VEREN MUHAMMED ALİ'DİR

- 3 -

The musical score is written on ten staves, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and half notes, as well as rests and dynamic markings. The lyrics are in Turkish and describe the knowledge and wisdom given by Muhammad Ali.

YÂR AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - - -)

Bİ RAL LAH AL LAH DOST

YÂR AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - - -)

HER MİL LE TİN VAR Bİ Rİ Dİ Nİ HER MİL LE TİN VAR BİR Dİ Nİ

MU HAM ME DİN ÇOK DUR Ü NÜ (SAZ - - - - -)

ME LİK LE Rİ NEN GER ÇEK Ü NÜ ME LİK LE Rİ NEN GER ÇEK Ü NÜ

Bİ LEN MU HAM ME DA Ü DİR HU AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - - -)

BANA BU İLMİ İRFANI VEREN MUHAMMED ALİ'DİR

-4-

Bİ RAL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - -) YÂR AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - -)

VA RA Lİ MA LİM DOST

YÂ RA LİM A LİM DOST (SAZ - - - -)

MEV LÂ YA OL MAZ BA HA NA MEV LÂ YA LO MAZ BA HA NA

Bİ AD GE REK DİR GUR A (SAZ - - - -)

Â ŞİG E DİP BU Cİ HA NA Â ŞİG E DİP BU Cİ HA NA

BANA BU İLMİ İRFANI VEREN MUHAMMED ALİ'DİR

- 5 -

SÜ REN MU HAM ME DA LI DİR HU AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - -)

Bİ RAL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - -) YÂ RAL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - -)

SU LA Rİ YEM BİR GÜ NÜM LE SU LA Rİ YEM BİR GÜ NÜM LE

HEK MET A ÇIK SIR GÜ NÜM DE (SAZ - - - -)

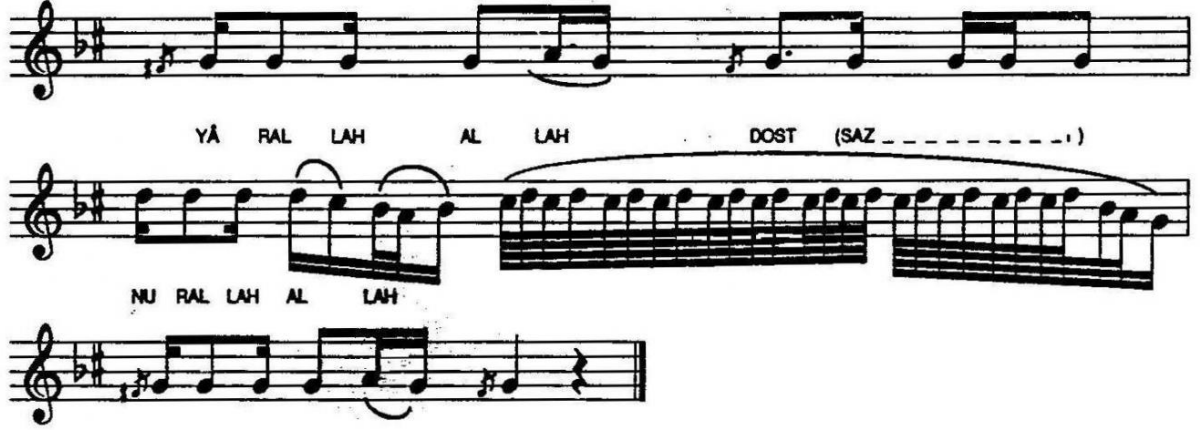
BE NA Cİ ZEM DAR GÜ NÜM DE

BE NA Cİ ZEM DAR GÜ NÜM DE E REN MU HAM ME DA LI DİR

HU AL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - -) Bİ RAL LAH AL LAH DOST (SAZ - - - -)

BANA BU İLMİ İRFANI VEREN MUHAMMED ALİ'DİR

- 6 -

YÂ RAL LAH AL LAH DOST

BANA BU İLMİ İRFANI
VEREN MUHAMMED ALİ'DİR
BİR ALLAH ALLAH DOST
BİR ALLAH BİR DOST

AŞGIN DOLUSUN İÇİRİP
AYAKSIZ DERYA GEÇİRİP
GANAT VERİP UÇURUP
GEREN MUHAMMED ALİ'DİR

HU ALLAH ALLAH DOST
BİR ALLAH ALLAH DOST
YÂR ALLAH ALLAH DOST
BİR ALLAH ALLAH DOST
YÂR ALLAH ALLAH DOST

HER MİLLETİN VAR BİR DİNİ
MUHAMMED'İN ÇOKDUR ÜNÜ
MELEKLERİN GERÇEK ÜNÜ
MELEKLERİN GERÇEK ÜNÜ
BİLEN MUHAMMED ALİ'DİR

HU ALLAH ALLAH DOST
BİR ALLAH ALLAH DOST
YÂR ALLAH ALLAH DOST
YÂR ALLAH ALLAH DOST
YÂR ALLAH ALLAH DOST

MEVLÂ'YA OLMAZ BAHANA
BİAD GEREKDİR GURANA
ÂŞIK EDİP BU CİHANA
SÜREN MUHAMMED ALİ'DİR

HU ALLAH ALLAH DOST
BİR ALLAH ALLAH DOST
YÂR ALLAH ALLAH DOST

SULARI'YEM BİR GÜNÜMLE
HEKMET AÇIK SİR GÜNÜMDE
BEN ACIZEM DAR GÜNÜMDE
EREN MUHAMMED ALİ'DİR

HU ALLAH ALLAH DOST
BİR ALLAH ALLAH DOST
YÂR ALLAH ALLAH DOST
NUR ALLAH ALLAH DOST
YÂR ALLAH ALLAH DOST

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3401
İNCELEME TARİHİ : 19. 04. 1990

DERLEYEN
AHMET SEZGİN

YÖRESİ
MALATYA

DERLEME TARİHİ
1959

KİMDEN ALINDIĞI
KEMAL KESKİN

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

BİR CAN BİR CANI SEVERSE (HAVAR CANIM)

SÜRESİ :

HA VAR HA VAR CA NIM VER SE HA VAR
BİR CAN BİR CA NI SE VER SE HA VAR

HA VAR HA VAR A MAN AN NEM ZÜ LÜF AL TI
HA VAR A MAN AN NEM AL TI

DE ĞER DA NI AY LIK YOL DA DÖ ĞER HA VAR HA VAR
AY LIK YOL DA NE VAR HA VAR HA VAR

- 1 -

HAVAR HAVAR CANIM HAVAR HAVAR
AMAN ANNEM ZÜLÜF GERDANI DÖĞER HAVAR HAVAR
BİR CAN BİR CANI SEVERSE HAVAR HAVAR
AMAN ANNEM ALTI AYLIK YOLDA NE VAR HAVAR HAVAR

- 2 -

PINARINA TAŞ OLAYDIM HAVAR HAVAR
AMAN ANNEM YÜZÜĞÜNE KAŞ OLAYDIM HAVAR
VEFASIZ NAZLI YARİME HAVAR HAVAR
AMAN ANNEM BİR GECEKİK EŞ OLAYDIM HAVAR HAVAR

- 3 -

DUVARA NAZLIM DUVARA HAVAR HAVAR
AMAN ANNEM BELİNİ VERME DUVARA HAVAR HAVAR
YARELİLER YANGIN OLUR HAVAR
AMAN ANNEM BENİ İNDİRİN PINARA HAVAR HAVAR

T.R.T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR SIRA No : 3182

İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ :

ERZİNCAN

KİMDEN ALINDIĞI :

ALİ EKBER ÇİÇEK

SÜRESİ :

DERLEYEN :

ALİ EKBER ÇİÇEK

DERLEME TARİHİ :

NOTAYA ALAN :

MEHMET ERENLER

BUNCA OLAN EMEĞİMİ

The musical score is written on ten staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 9/8 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody, featuring a 12/8 time signature change. The third staff shows a 7/8 time signature change. The fourth staff has a 2. marking above the first measure. The fifth staff has a 16/8 time signature change. The sixth staff has a 12/8 time signature change. The seventh staff has a 7/8 time signature change. The eighth staff has a 16/8 time signature change. The ninth staff has a 7/8 time signature change. The tenth staff concludes the piece with a 12/8 time signature change and the lyrics 'BUN CA O LAN E ME Ğİ Mİ' written below the notes.

BUNCA OLAN EMEĞİMİ
(Şahite -2)

(Saz)

VER DİM E LE HE ÇE GÖ NÜL

HE LE SO RUN BİR KA Mİ LE SE NİN Kİ LON GA ÇA GÖ NÜ L

GÖ NÜL GÖ NÜL DER T Lİ GÖ NÜ L DE Lİ SİN Dİ VÂ NE GÖ NÜL

(Saz)

HE LE SO RUN BİR KÂ Mİ LE SE NİN Kİ LON GA ÇA GÖ NÜ L

DOĞ RU YANLIŞ NE DE Dİ YSE M HEP SAYILDI SU ÇA GÖ NÜ L

GÖ NÜL GÖ NÜL DE Lİ GÖ NÜ L DE Lİ SİN Dİ VÂ NE GÖ NÜL

(Saz)

BU Dİ YARDA YE RİN YOKTU R VA R BAŞ KA Dİ YA RA GÖ NÜ L

(Saz)

DE Lİ GÖ NÜL DER T Lİ GÖ NÜL

uyşal

BUNCA OLAN EMEĞİMİ
(Sahife - 3)

- 1 -

BUNCA OLAN EMEĞİMİ
VERDİM ELE HEÇE GÖNÜL
HELE SORUN BİR KÂMİLE
SENİN KILON GAÇA GÖNÜL

Bağlantı { GÖNÜL GÖNÜL DELİ GÖNÜL
DELİSİN DİVÂNE GÖNÜL
BU DİYARDA YERİN YOKTUR
VAR BAŞKA DİYARA GÖNÜL
DELİ GÖNÜL DERTLİ GÖNÜL
(GÖNÜL) (DELİ)

- 2 -

ELİME VERDİN KURU SAZ
PENESİNİ ETTİN KİRAZ
HERGÜN UCUN UCUN BİRAZ
YEDİN İÇTEN İÇE GÖNÜL
Bağlantı.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO:3379
İNCELEME TARİHİ:17.1.1990

DERLEYEN
TRT.İST.RAD.THM.Md.

YÖRESİ
ERZURUM
KİMDEN ALINDIĞI
HULUSİ SEVEN

CAN DEDİM Kİ CAN DİYESEN

İNCELEME TARİHİ
NOTAYA ALAN
GÜRKAN ÖZPEKER

SÜRESİ :

(SAZ)

CAN DE YE SEN AY BA LAM CAN DE YE
NE TEZ GET Tİ NAY BA LAM NE TEZ GET

SE N DE ME DİM Kİ İN Cİ YE
Tİ N SU GÖN LÜ MÜ Vİ RA NET

SE NAY BA LAM İN Cİ YE SE N
Tİ NAY BA LAM Vİ RA NET Tİ N

GET ME GET ME GET ME DA YAN YAN DİM AY AM

MA N SE NİN EŞ KİN MENİ AY GİZ

Ö L DÜ RÜ Rİ NA N

CAN DEDİM Kİ CAN DİYESEN
(SAYFA-2)

CAN DEDİM Kİ CAN DİYESEN AY BALAM
CAN DİYESEN
DEMEDİM Kİ İNCİYESEN AY BALAM
İNCİYESEN

— BAĞLANTI —

GETME GETME GETME DAYAN
YANDIM AY AMMAN
SENİN EŞKİN MENİ AY GİZ
ÖLDÜRÜR İNAN

NE TEZ GELDİN NE TEZ GETTİN AY BALAM
NE TEZ GETTİN
ŞU GÖNLÜMÜ VİRAN ETTİN AY BALAM
VİRAN ETTİN

— BAĞLANTI —

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 1455
İNCELEME TARİHİ : 26.09.1977

DERLEYEN
MEHMET ERENLER

YÖRE
BURDUR/Arvalı
KAYNAK KİŞİ
SEYFETTİN TÜRKOL
SÜRE : $\text{♩} = 120$

DENİZİN DİBİNDE HAÇCEM

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
MEHMET ERENLER

(SAZ -----)

DE Nİ İN Dİ BİN DE HAÇ CEM DE MİR DE NEV
AR VA LI NİN Ö NÜN DE DE Pİ NAR LAR NAR
YÜ CE DAĞ BA ŞIN DA HAÇ CEM E KİN E KİL

LER AK GER DA NI NAL TİN DA DA ÇİF TE DİR BEN
LAR HAÇ CEM ÇIK MIŞ PEN CE RE YE AY Gİ Bİ PAR
MEZ YAĞ MUR YAĞ MA YIN CA A MAN KÖ KÜ SÖ KÜL

LER (SAZ -----) O Gİ NA LI BAR MAK LAR DA
LAR BEN HAÇ CE Yİ Yİ TİR DİM DE
MEZ EL LE RİN KÖ YÜN DE HAÇ CEM

O BE YA ZEL LER YOL CU YU YO
DU MAN LI DAĞ LAR GÖZ LE Rİ MİN
GA HIR ÇE KİL MEZ DOL DUR A ĞU

LUN DAN EY LE YEN DİL BER (SAZ -----)
PI NAR LA RI DUR MA DAN ÇAĞ LAR
LA RI İ ÇE LIM HAÇ CEM

DENİZİN DİBİNDE HAÇCEM

- 2 -

O VA LA RA DU MAN ÇÖK MÜŞ GÖ RE ME DİN
AL ÇAK LA RA GAR LAR YAĞ MIŞ YÜK SEK LE RE
O VA LA RA

Mİ (SAZ - - -) A ĞİZ GEN Dİ SA Çİ Nİ
BUZ GEL SE NİN LE GE ZE LİM

Ö RE ME DİN Mİ (SAZ - - - - -) DAL GA DAL GA
İN CE BEL Lİ GİZ O NU O NU

DAL GA DAL GA DAL GA LA Nİ YOR (SAZ - - -)
O NU O NU O NU O NU NA

HAÇ CA YI GÖ REN LE RA MAN SEV DA LA Nİ
BEN DE YAN DİM HAÇ CE NİN MOR FIS TA Nİ

YOR (SAZ - - - - -)
NA

- 1 -

DENİZİN DİBİNDE HAÇCEM DEMİRDEN EVLER
AK GERDANIN ALTINDA DA ÇİFTEDİR BENLER
O GINALI BARMAKLARDA O BEYAZ ELLER
YOLCUYU YOLUNDAN EYLEYEN DİLLER

BAĞLANTI
OVALARA DUMAN ÇÖKMÜŞ GÖREMEDİNİMİ
A GİZ GENDİ SAÇINI ÖREMEDİNİMİ
DALGA DALGA DALGA DALGA DALGALANIYOR
HAÇCEYİ GÖRENLER AMAN SEVDALANIYOR

ARVALININ ÖNÜNDE DE PINARLAR HARLAR
HAÇCEM ÇIKMIŞ PENCEREYE AY GİBİ PARLAR
BEN HAÇCEYİ YITIRDIM DE DUMANLI DAĞLAR
GÖZLERİMİN PINARLARI DURMADAN ÇAĞLAR

BAĞLANTI
ALÇAKLARA GARLAR YAĞMIŞ YÜKSEKLERE BUZ
GEL SENİNLE GEZELİM İNCE BELLİ GİZ
ONU ONU ONU ONU ONU ONUNA
BENDE YANDIM HAÇCENİN MOR FİSTANINA

- 3 -

YÜCE DAĞ BAŞINA HAÇCEM EKİN EKİLMEZ
YAĞMUR YAĞMAYINCA AMAN KÖKÜ SÖKÜLMÜZ
ELLERİN KÖYÜNDE HAÇCEM GAHİR ÇEKİLMEZ
DOLDUR AĞULARI İÇELİM HAÇCEM

BAĞLANTI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3926
İNCELEME TARİHİ : 3. 3. 1994

YÖRE
TOKAT
KAYNAK KİŞİ
ABBAS ÖZ

SÜRE : 56

DEYMEN BENİM GAMLI YASLI GÖNLÜME

DERLEYEN
MEHMET ERENLER

DERLEME TARİHİ
6. 4. 1964

NOTALAYAN
MEHMET ERENLER

(SAZ -----)

1

2

DEY MEN BE NİM GAM LI YAS LI

GÖN LÜ ME BEN BİRSEL Vİ BOY LU YÂ RI DAN

AY RIL DIM AY RIL DIM

1

AY RIL DIM VAY (SAZ -----)

2

VAY (SAZ -----) EV VEL BAĞ BA Nİ DİM DOS TUN

BA ĞİN DA TA LAN VUR DU AY VA NA RI DAN

DEYMEN BENİM GAMLI YASLI GÖNLÜME

AY RIL DIM AY RIL DIM

AY RIL DIM VAY (SAZ - - - - -)

KUM RU GI BI GÖK YÜ ZÜN DE DÖNEN DE

BAY KUŞ GI BI Vİ RAN YUR DA KO NAN DA

KO NAN DA KO NAN DA

VAY (SAZ - - - - -) VAY (SAZ - - - - -) ÇO KAĞ LA DIM

DEYMEN BENİM GAMLI YASLI GÖNLÜME

FER HAT Gİ Bİ ÇÖL LER DE Şİ RİN Gİ Bİ

ZÜL FÜ YÂ R DAN AY RİL DIM

AY RİL DIM AY RİL DIM

VAY (SAZ - - - - -)

GENÇTÜRK

DEYMEN BENİM GAMLI YASLI GÖNLÜME
BEN BİR SELVİ BOYLU YÂRDAN AYRILDIM
EVVEL BAĞBAN İDİM DOSTUN BAĞINDA
TALAN VURDU AYVA NARDAN AYRILDIM

KUMRU GİBİ GÖKYÜZÜNDE DÖNENDE
BAYKUŞ GİBİ VİRAN YURDA KONANDA
ÇOK AĞLADIM FERHAT GİBİ ÇÖLLERDE
ŞİRİN GİBİ ZÜLF-Ü YÂRDAN AYRILDIM

BAĞBAN : Bahçıvan, bahçe bakıcısı
VİRAN : Yıkık, harap, terk edilmiş yer

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4008
İNCELEME TARİHİ : 30. 3. 1995

YÖRE
TOKAT
KAYNAK KİŞİ
ABBAS ÖZ

SÜRE : 1. 60

EL ÇEK TABİP SİNEM ÜSTÜNDEN

DERLEYEN
MEHMET ERENLER

DERLEME TARİHİ
1964

NOTALAYAN
MEHMET ERENLER

(SAZ -----)

EL ÇEK TA BİP EL ÇE-----K

Sİ NEMÜS TÜN DE-----N SEN BENİM DER Dİ Mİ

Bİ LE BİL MEZ Sİ-----N SENBE Nİ-----MDER Dİ Mİ

Bİ LE BİL MEZ Sİ-----N DERT Lİ Yİ-----M VAY (SAZ-----)

YÂ REM YÜ REK TEN Dİ-----R YOK TUR İ LA Cİ-----N

SEN BE NİM YÂ RE Mİ SA RA BİL MEZ Sİ-----N

SEN BE NİM YÂ RE Mİ SA RA BİL MEZ Sİ-----N

EL ÇEK TABİP SİNEM ÜSTÜNDEN

The musical score is written for a single melodic line in treble clef, key of D major (two sharps), and 7/8 time. It consists of ten staves of music. The lyrics are written below the notes, with some words connected by horizontal lines to indicate long notes or ties. The lyrics are in Turkish and describe a scene of a doctor (Tabip) and a patient (Sinem) in a room.

Lyrics:

DERT Lİ Yİ M VAY (SAZ - - - - -)

YÜ ZÜ-N GÜ LEÇ Tİ R İ ÇERİN HA Yİ N

ÇE KENBİ Lİ R BU SE V DA NIN YA Yİ N

ÇE KENBİ Lİ R BU SE V DA Nİ N YA Yİ N

DERT Lİ Yİ M VAY (SAZ - - - - -) YİK TIN Vİ RAN ET Tİ N

ÖM RÜMSA RA Yİ N SE NO NUN BİR TA ŞI N

Ö RE BİL MEZ Sİ N SE NO NUN BİR TA ŞI N

EL ÇEK TABİP SİNEM ÜSTÜNDEN⁻³⁻

GAÇTÜRK

EL ÇEK TABİP EL ÇEK SİNEM ÜSTÜNDEN
SEN BENİM DİRDİMİ BİLE BİLMEZSİN (DERTLİYİM VAY)
YÂREM YÜREKTENDİR YOKTUR İLACIN
SEN BENİM YÂREMİ SARABİLMEZSİN (DERTLİYİM VAY)

YÜZÜN GÜLEÇTİR İÇERİN HAYIN
ÇEKEN BİLİR BU SEVDANIN YAYIN (DERTLİYİM VAY)
YIKTIN VİRAN ETTİN ÖMRÜM SARAYIN
SEN ONUN BİR TAŞIN ÖREBİLMEZSİN (DERTLİYİM VAY)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3225
İNCELEME TARİHİ : 26. 09. 1988

DERLEYEN
TURAN ENGİN

YÖRESİ
ÇORUM

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIÇI
HAŞİMİ ASLİHAK

GEZSEM DE DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINI

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

SAZ.....

GEZ SEM DE DÜN YA NIN

DÖRT BU CA Ğİ Nİ VAL LÂ Hİ GÖ İZÜ ME

Ğİ NE BOŞ GE LİR (SAZ.....

GÖ NÜL AR ZU E DER

DOS TU CA NA Nİ DOS TU CA NA Nİ

- 2 -

GEZSEM DE DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINI

The musical score is written on eight staves in 2/4 time, featuring a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The lyrics are in Turkish and are placed below the corresponding musical phrases. The first staff contains the lyrics 'SİZ LAR EŞ Kİ YA RAM GÖZ DEN YAŞ GE LİR'. The second staff contains 'SİZ LAR ES Kİ YA RAM GÖZ DEN YAŞ GE LİR'. The third staff contains '..... GÖ NÜL AR ZU E DER'. The fourth staff contains 'DOS T U CA NA Nİ SİZ LAR ES Kİ YA RAM'. The fifth staff contains 'GÖZ DEN YAŞ GE LİR (SİZ'. The sixth, seventh, and eighth staves contain instrumental music without lyrics.

SİZ LAR EŞ Kİ YA RAM GÖZ DEN YAŞ GE LİR

SİZ LAR ES Kİ YA RAM GÖZ DEN YAŞ GE LİR

..... GÖ NÜL AR ZU E DER

DOS T U CA NA Nİ SİZ LAR ES Kİ YA RAM

GÖZ DEN YAŞ GE LİR (SİZ

GEZSEM DE DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINI

EL Dİ YA RI MES KEN OL MAZ İN SA NA

YÜ RİK TEN GUL İ SE CA NA NİM SA NA

HAL BİL İMEZ HOY RA TI SA RAR SIN CA NA

SA RAR SIN CA NA A ĞUS DOS A YINI DA

BA ŞA ĞIŞ GE LİR A ĞUS DOS A YINI DA

BA ŞA ĞIŞ GE LİR (SAZ.....)

HAL BİL İMEZ HOY RA TI SA RAR SIN CA NA

GEZSEM DE DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINI

A GÜLS İDİS A YIN DA BA ŞA GIŞ GE LİR

SAZ.....

YÜ CE DAĞ İLAR YE ŞİL

Çİ MEN YOL OL SA A CEM BAH ÇE LE Rİ

(SON) CA GÜL OL SA (SAZ.....)

SA ÇI SIR MA GÜL DU

- 5 -

GEZSEM DE DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINI

DAĞI BAL OL SA HEY CAN BAL OL SA

GÖNÜL İSTE MEZ SE DİLE DAŞ GE LİR

GÖNÜL İSTE MEZ SE DİLE DAŞ GE LİR

SAÇI SİRMA GÜL DUDU DAĞI BAL OL SA

GÖNÜL İSTE MEZ SE DİLE DAŞ GE LİR

- 1 -

GEZSEM DE DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINI
VALLAHİ GÖZÜME GİNE BOŞ GELİR
GÖNÜL ARZU EDER DOSTU CANANI
SİĞİRLER ESKİ YARAM GÖZDEN YAŞ GELİR

- 2 -

EL DİYARI MESKEN OLMAZ İNSANA
YÜREKTEN GÜL İSE CANANIM SANA
HAL BİLMEZ HOYRATI SARIARSIN CANA
AĞUSTOS AYINDA BAŞI AĞIŞ GELİR

- 3 -

YÜCE DAĞLAR YEŞİL ÇİMEN YOL OLSA
AÇEM BAĞÇELERİ GONCA GÜL OLSA
SAÇI SİRMA GÜL DUDAĞI BAL OLSA
GÖNÜL İSTE MEZSE DİLE DAŞ GELİR

YÖRE
ŞANLIURFA
KAYNAK KİŞİ
MAHMUT GÜZELGÖZ
SÜRE : $\text{♩} = 54$

GÖRMEYİNCE SABREDEMEM BİR SAHAT

DERLEME TARİHİ
06. 06. 1976
NOTALAYAN
MEHMET ERENLER

GÖR ME YİN CE SAB RE DE MEM BİR SA HAT

GÖR ME YİN CE SAB RE DE MEM Bİ R SA HAT

BEN Bİ Lİ RİM GÖY NİM DE DİR KA BA HAT

BEN Bİ Lİ RİM HEP SEN DE DİR KA BA HAT

AH GÖ RÜN CE RA

HA TIM Gİ DER O SA HA TI GÖ RÜN CE RA

HA TIM Gİ DER O SA HAT BEN Bİ Lİ RİM

GÖY NÜM DE DİR KA BA HAT BEN Bİ Lİ RİM

GÖRMEYİNCE SABREDEMEM BİR SAHAT

- 2 -

HEP SEN DE DİR KA BA HAT

SEN DÜ ŞÜR DÜN BE Nİ DİL DEN DİL LE RE

DİL LE RE EŞ Gİ ÇEŞ MİM KAL DI

ÇÖL LE RE ES Gİ ÇEŞ MİM KON DU Kİ YAR

ÇÖL LE RE AH

NE LER DE DİM NE SÖY LE DİM EL LE RE

NE LER DE DİM NE SÖY LE DİM EL LE RE

BEN Bİ Lİ RİM GÖY NÜM DE DİR KA BA HA TI

BEN Bİ Lİ RİM HEP SEN DE DİR KA BA HAT (SON)

GÖRMEYİNCE SABREDEMEM BİR SAHAT

- 3 -

GÖRMEYİNCE SABREDEMEM BİR SAHAT
GÖYNÜMDEDİR KABAHAHAT
BEN BİLİRİM HEP SENDEDİR KABAHAHAT
AH GÖRÜNCE RAHATIM GİDER O SAHAT

BAĞLANTI :
BEN BİLİRİM GÖYNÜMDEDİR KABAHAHAT
BEN BİLİRİM HEP SENDEDİR KABAHAHAT

SEN DÜŞÜRDÜN BENİ DİLDEN DİLLERE
EŞGİ ÇEŞMİM KALDI ÇÖLLERE
EŞGİ ÇEŞMİM KONDU Kİ YAR ÇÖLLERE
AH NELER DEDİM NE SÖYLEDİM ELLERE

BAĞLANTI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 3583
İNCELEME TARİHİ: 28.2.1991

DERLEYEN
ALİ EKBER ÇİÇEK

YÖRESİ

ERZİNCAN

KİMDEN ALINDIĞI

ALİ HAYDAR ÇİÇEK

SÜRESİ :

GURBET ELDE BİR HAL GELDİ BAŞIMA

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER
ALTAN DEMİREL

GUR BE TEL DE Bİ—R HA—L GE—L Dİ— BA— Şİ— MA—
HU MA KU ŞU— YE RE— DÜ—Ş TŪ Ö—L ME— Dİ—

GE L Dİ BA— Şİ— MA— AĞ LA MA GÖ—Z LE— Rİ— M
DÜ S TŪ Ö—L ME— Dİ— DÜNYA SU—L TA—N SÜ— LE—Y

ME— V LA— KE— Rİ— M Dİ—R DER MA NA— RA— Rİ— KE— N
MA— NA— KA—L MA— Dİ— DE DİM YA— RE— Gİ— DE— M

DE— R DE— DÜ— ŞO—L DU—M A—Ğ LA MA GÖ—Z LE Rİ— M
NA— Sİ— BO—L MA— Dİ—

ME— V LA— KE— Rİ— M Dİ— R MEV LA KE— Rİ— M Dİ— R

DER MA NA RA— Rİ— KE— N DER DE DÜ— ŞOL DU— M
DE DİM YA RE— Gİ— DE— M NA Sİ BO—L MA Dİ—

GURBET ELDE BİR HAL GELDİ BAŞIMA

DER MA NA RA Rİ KE N DE R DE DÜ
DE DİM YA RE Gİ DE M NA Sİ BO L

ŞO L DU M AĞ LA MA GÖ Z LE Rİ M ME V LA
MA DI

KE Rİ M Dİ R AĞ LA MA GÖ Z LE Rİ M

ME V LA KE Rİ M Dİ R

Gençtürk

GURBET ELDE BİR HAL GELDİ BAŞIMA
AĞLAMA GÖZLERİM MEVLA KERİMDİR
DERMAN ARAR İKEN DERDE DÜŞ OLDUM
AĞLAMA GÖZLERİM MEVLA KERİMDİR

HUMA KUŞU YERE DÜŞTÜ ÖLMEDİ
DÜNYA SULTAN SÜLEYMAN'A KALMADI
DEDİM YARE GİDEM NASİP OLMADI
AĞLAMA GÖZLERİM MEVLA KERİMDİR

KAĞIDA YAZARLAR UFAK YAZILAR
ANASIZ OLUR MU KÖRPE KUZULAR
DERDİ YÜREĞİNDE OLAN SIZILAR (YÜREK YARALIDIR CİĞER SIZILAR)
AĞLAMA GÖZLERİM MAVLA KERİMDİR

ABDAL PİR SULTAN'IM BÖYLE BUYURDU
AYRILIK DONLARIN BİÇTİ GEYDİRDİ
BEN AYRILMAZ İDİM FELEK AYIRDI
AĞLAMA GÖZLERİM MEVLA KERİMDİR

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1555
İNCELEME TARİHİ: 24 - 5 - 1977

YÖRESİ
ÇORUM - Alaca
KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK HADAR BEKTAŞ

AKTARAN
ALİ İHSAN ERDOĞAN

SÜRESİ: 1:12

DERLEYEN
SAADETTİN GÜRHAN

DERLEME TARİHİ
28 - 4 - 1978

NOTAYA ALAN
M. ÖZGÜL ve M. ERENLER

HALİMİ ARZETTİM DAĞLARA DAŞA

1. HA Lİ Mİ AR ZET TİM DAĞ LA RA DA SA
3. A ŞK HAY DAR DER Kİ BU A HIR CA Gİ

E FEN DİM A LOĞ LU GÜL YÜZ LÜM

PI ROĞ LU

DE DİM GÖ TÜR MÜ YOR BU GAM YÜ KÜ NÜ
Bİ LEN MİS GE Lİ YOR E CEL Bİ CA Gİ

HALİMİ ARZETTİM DAĞLARA DAŞA
(Sahife-2)

SEV Dİ Ğİ YİM E FEN DİM

A LA CA ZÜN O VA SI CO PO S RUM TA E Lİ NE Ğİ

E FEN DİM A LOĞ LU GÜL YÜZ LÜM

Pİ RO LU

DE DİM GÖ TÜR MÜ YOR BU GAM YÜ KÜ NÜ

SEV Dİ Ğİ YİM E FEN DİM SON.

HALİMİ ARZETTİM DAĞLARA DAŞA
(Sahife - 3)

2. MU HA NE TİN GAH RI E Lİ — N DER Dİ

NE E FEN DİM A LO — Ğ LU GÜL YÜZ

LÜ — M Pİ RO — Ğ LU

DA YA NIL MAZ A CI DA — T Lİ ZEH Rİ NE

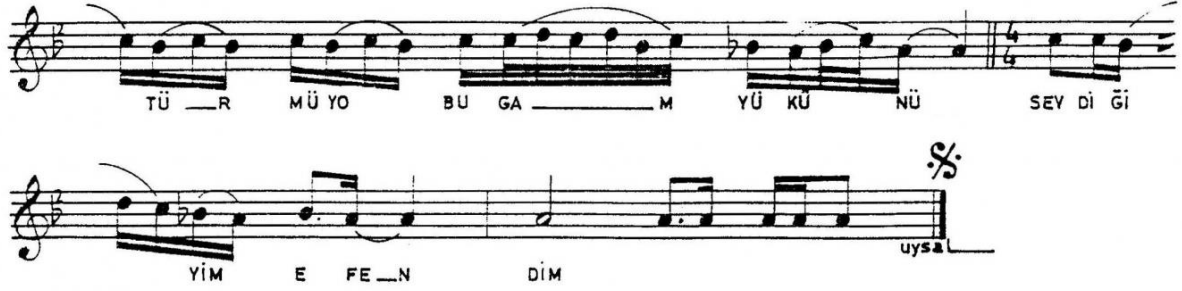
SEV Dİ Ğİ YİM E FE — N DİM

GO CA GI ZİL İR MAK Fİ RA — T NEH Rİ NE

E FEN DİM A LO — Ğ LU GÜL YÜZ LÜ — M

Pİ RO — Ğ LU DE DİM GÖ

HALİMİ ARZETTİM DAĞLARA DAŞA
(Sahife - 4)

— 1 —

HALİMİ ARZETTİM DAĞLARA DAŞA	(Efendim aloğlu gülyüzlüm piroğlu)
DEDİM GÖTÜRMÜYOR BU GAM YÜKÜNÜ	(Sevdığım efendim)
ALACA OVAŞI ÇORUM ELİNE	(Efendim aloğlu gülyüzlüm piroğlu)
DEDİM GÖTÜRMÜYOR BU GAM YÜKÜNÜ	(Sevdığım efendim)

— 2 —

MUHANETİN ŞAHRI ELİN DİRDİNE	(Efendim aloğlu gülyüzlüm piroğlu)
DAYANILMAZ ACI TATLI ZEHRİNE	(Sevdığım efendim)
BOCA GİZİLİRMAK FIRAT NEHRİNE	(Efendim aloğlu gülyüzlüm piroğlu)
DEDİM GÖTÜRMÜYOR BU GAM YÜKÜNÜ	(Sevdığım efendim)

— 3 —

AŞIK HAYDAR DERKİ BU AHIR ÇAĞI	(Efendim aloğlu gülyüzlüm piroğlu)
BİLENMİŞ GELİYOR ECEL BİÇAĞI	(Sevdığım efendim)
GÖKYÜZÜNDE UÇAN POSTA UÇAĞI	(Efendim aloğlu gülyüzlüm piroğlu)
DEDİM GÖTÜRMÜYOR BU GAM YÜKÜNÜ	(Sevdığım efendim)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M. REPERTUAR No : 4051
İNCELEME TARİHİ : 25. 3. 1996

DERLEYEN
TALİP ÖZKAN

YÖRE
ERZURUM
KAYNAK KİŞİ
Âşık YAŞAR REYHANI

SÜRE : 72

KÖMÜR GÖZLÜM ATEŞİNE DÜŞELİ

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
MEHMET ERENLER
ERDEM ÇALIŞKANEL

(SAZ -----)

KÖ MÜR GÖZ LÜM ----- A TE ----- Şİ NE DÜ -----

ŞE Lİ ----- (SAZ -----) Dİ DEM GAN YAŞ DÖ KER (SAZ -----)

-----) DİL İM DA DEY LE ----- R DİL İM DA -----

DEY LE ----- R DİL İM DA DEY LE ----- R

(SAZ -----) Dİ YA RI GUR -----

BET TE ----- (SAZ -----) SE FİL SER GER DAN ----- (SAZ -----)

-2-
KÖMÜR GÖZLÜM ATEŞİNE DÜŞELİ

BA NA SEN DEN BAŞ KA (SAZ ---) KİM İM DA

DEY LE R KİM İM DA DEY LE R

KİM İM DA DEY LE R (SAZ

E ZEL DE NOL MU ŞUM
Yİ NE REN Gİ NAL DI

GAM LAR DÜŞ KÜ NÜ GAM LAR DÜŞ
DA ĞIN LA LE Sİ DA ĞIN LA

KÜ NÜ (SAZ ---) BEN FE LE ĞE MİH NET (SAZ ---)
LE Sİ Yİ KİL MİŞ YA PİL MAZ

-3-
KÖMÜR GÖZLÜM ATEŞİNE DÜŞELİ

ET MEM MÜŞ KÜ LÜ (SAZ ---) CA NAN NE BEK
GÖN LÜM KA LE Sİ EM RA HIN ÇEK

LER SİN (SAZ ---) E LİN KÖŞ KÜ NÜ (SAZ ---)
Tİ Gİ AŞ KIN BE LA Sİ

(---) FE LEK BİR GÜN VU RUR YAR YAR YA BER BA
NE A LIR CA NI MI YAR YAR NE A ZA

DEY LE R YA BER BA DEY LE R
DEY LE R NE A ZA DEY LE R

YA BER BA DEY LE R (SAZ ---)
NE A ZA DEY LE R

(---) CA NAN NE BEK LER SİN (SAZ ---)
EM RA HIN ÇEK Tİ Gİ

(---) E LİN KÖŞ KÜ NÜ (SAZ ---) FE LEK BİR GÜN
AŞ KIN BE LA Sİ NE A LIR CA

VU RUR YAR YAR YA BER BA DEY LE R
NI MI YAR YAR NE A ZA DEY LE R

KÖMÜR GÖZLÜM ATEŞİNE DÜŞELİ

YA — BER — BA — DEY — LE — R YA — BER — BA —
NE — A — ZA — DEY — LE — R NE — A — ZA —

DEY LE — R (SAZ - - - - -)
DEY LE — R

GENÇTÜRK

KÖMÜR GÖZLÜM ATEŞİNE DÜŞELİ
DİDEM GAM YAŞ DÖKER DİL İMDAD EYLER
DİYAR-I GURBETTE SEFİL SERGERDAN
BANA SENDEN BAŞKA KİM İMDÂD EYLER

EZELDEN OLMUŞUM GAMLAR DÜŞKÜNÜ
BEN FELEĞE MİHNET ETMEM MÜSKÜLÜ
CÂNAN NE BEKLERSİN ELİN KÖŞKÜNÜ
FELEK BİR GÜN VURUR (yâr yâr) YA BERBÂD EYLER

YİNE RENGİN ALDI ALDI DAĞIN LÂLESİ
YIKILMIŞ YAPILMAZ GÖNLÜN GALESİ
EMRAH'IN ÇEKTİĞİ AŞKIN BELÂSİ
NE ALIR CANIMI (yâr yâr) NE ÂZÂD EYLER

DİDE : Göz
SERGERDAN : Başı dönen, şaşkın
MİHNET : Eziyet, sıkıntı
BERBÂD : Vîran, yıkılmış
ÂZÂD : Serbest bırakma

YÖRESİ
KAYSERİ-ÇİFTLİK KÖYÜ
KİMDEN ALINDIĞI
FATMA ŞAHBAZ

ODALARI SÜNDÜRME

DERLEYEN
İBRAHİM AKIN
DERLEME TARİHİ
13.8.1966
NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

SÜRESİ :

O DA LA RI SÜNDÜR ME

YAR BE Nİ SÜ RÜ N DÜR ME

VERAM LA RA U Ğ RA T TI N

YAR VE RAM İ LE YA R VE RAM İ LE

Ö L DÜR ME E DA LI YA R

BENDE SE Nİ SEV Dİ M MO DA LI YA R

ÇA L MA DA N ÇA L MA DAN OY

ODALARI SÜNDÜRME
(SAYFA-2)

NA YAN YA R SAZ

KA REN Fİ Lİ Çİ Nİ Çİ N YA Nİ YOM İ
KA YA DAN BİR KU ŞUÇ TU MENDİ LİM SU

ÇİN İ ÇİN HEPODOST LA R DÜŞ
YA DÜŞ TÜ MENDİ Lİ Mİ

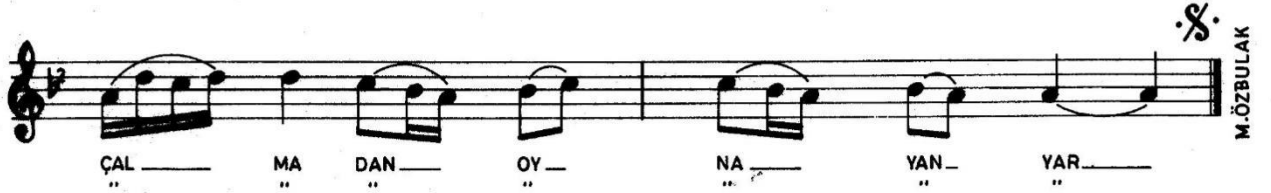
MA NO L MU Ş YAR SE Nİ SEV Dİ
A LI R KE N GÖ NÜM BİR Gİ

YAR SE Nİ SEV Dİ ĞİM İ ÇİN
GÖY NÜM BİR Gİ ZA DÜŞ TÜ

E DA LI YA R BENDE SE Nİ SEV Dİ M

MO DA LI YAR ÇAL MA DAN

ODALARI SÜNDÜRME
(SAYFA-3)

-1-

ODALARI SÜNDÜRME
YAR BENİ SÜRÜNDÜRME
VERAMLARA UĞRATTIN
YAR VERAM İLE ÖLDÜRME

— BAĞLANTI —

-2-

KARENİL İÇİN İÇİN
YANIYOM SENİN İÇİN
HEP DOSTLAR DÜŞMAN OLMUŞ
YAR SENİ SEVDİĞİM İÇİN

— BAĞLANTI —

-3-

KAYADAN BİR KUŞ UÇTU
MENDİLİM SUYA DÜŞTÜ
MENDİLİMİ ALIRKEN
GÖYNÜM BİR GIZA DÜŞTÜ

— BAĞLANTI —

— BAĞLANTI —

EDALİ YAR
BENDE SENİ SEVDİM MODALİ YAR
ÇALMADAN
ÇALMADAN OYNAYAN YAR

NOT

SÜNDÜRME : SUNDURMA

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO:3381
İNCELEME TARİHİ: 16.1.1990

YÖRESİ
SİVAS

KİMDEN ALINDIĞI
YILDIZ YURTSEVER

SÜRESİ :

PINAR BAŞINDA DURMA

DERLEYEN
TRT İST.RD.T.HM.MD.

DERLEME TARİHİ
14.5.1989

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

PI NAR BA ŞIN DA DURMA PI NA RIN BU LA N DIR MA
ÇA YAŞ ŞA ĞI GE ZE Rİ M KA ĞIT VE RİN YA ZA RIM
ÇA YAŞ ŞA ĞI ÇİM TU TA R İ Kİ GE LİN MU M TU TAR

SE NİN YA RİN BUR DA YO K GÖZ LE RİN DO LA N DIR MA
BEN Kİ BÖY LE GÜ ZE Lİ M Nİ ÇİN YAR SIZ GE ZE RİM
BİR CAN CA Nİ SE VEN DE GOMŞU LAR SAN CI TU TAR

M.ÖZBULAK

-1-

PINAR BAŞINDA DURMA
PINARIN BULANDIRMA
SENİN YARIN BURDA YOK
GÖZLERİN DOLANDIRMA

-2-

ÇAY AŞAĞI ÇİM TUTAR
KAĞIT VERİN YAZARIM
BENKİ BÖYLE GÜZELİM
NİÇİN YARSIZ GEZERİM

-3-

ÇAY AŞAĞI GEZERİM
İKİ GELİN MUM TUTAR
BİR CAN CANI SEVENDE
GOMŞULAR SANCİ TUTAR

-4-

OGLAN SEN OKUMUSSUN
NE DİRDİ ÇOĞUMUSSUN
GÜZELLER PAY PAY OLDU
SEN BURDA YOĞUMUSSUN

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No:1664
İNCELEME TARİHİ 23-2-1978

DERLEYEN
MEHMET ERENLER

YÖRESİ
TOKAT

DERLEME TARİHİ
17-8-1969

KİMDEN ALINDIĞI

SABAHIN SEHERİNDE ÖTÜYOR KUŞLAR

SÜRESİ :
♩. = 48

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

SA BA HIN SE HE RİN DE Ö TÜ
SE HER VAK TI KE. K LI. K ÇI KAR
YA RIM YI NE ŞE. R LEN DI

YOR KU ... Ş LA ... R SA BA HIN SE HE RİN
KA BA BA LA ... N NA DI ... N YA HER VAK TI NE KE. K
BAL LA ... N DI ... N

DE Ö TÜ YOR KU ... Ş LA ... R
LI. K ÇI KAR YOR KU ... Ş LA ... R
KE. R LEN DİN BAL BA LA ... N NA DI ... N

BA LI NAN YOĞ RU ... L MU ... S O SİR
SAL LAN DİK ÇA PD ... S KU ... L DE GER
A LI NAN YE Şİ Lİ Lİ DİN

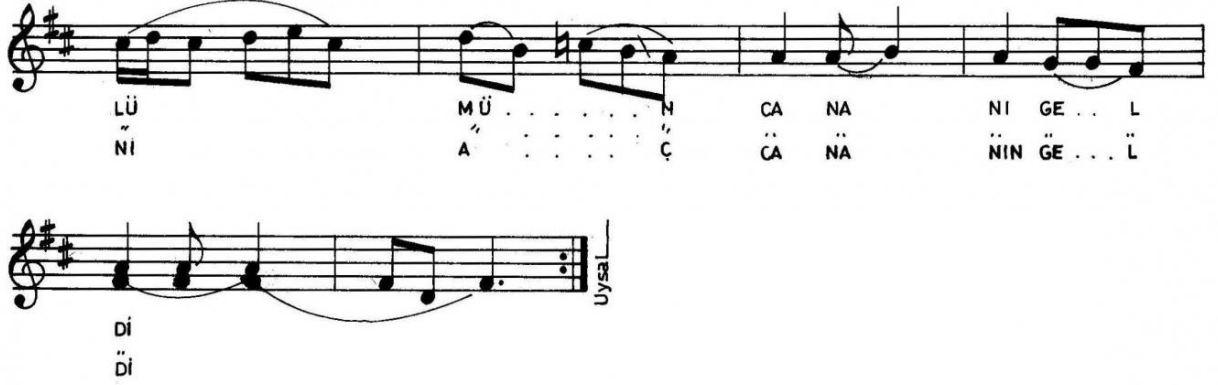
MA SA ... C LA ... R KUD RET TEN CE
TA BA ... N NA ... R KOR KA RIL RİM SE V
SAL LA ... N DI ... N KI RIL SIN KOL

Kİ ... L Mİ ... S KA RA DIR KA ... Ş LA ... R
DI ... LA Rİ ... N VA RA YA BA NA ... R
LA ... N NE TEZ ÇUL LA ... N DI ... N

KUD RET TEN CE Kİ ... L Mİ ... S KA RA
KOR KA RIL RİM RİM SEV DI ... LA Rİ ... N VA RA
KI RIL SIN KOL LA Rİ ... N NE TEZ

DIR KA ... Ş LA ... R İŞ TE BU GÖN
ÇUL BA ... N NA DI ... N AÇ GÖZ LE Rİ

SABAHIN SEHERİNDE ÖTÜYOR KUŞLAR
(Sahife - 2)

—1—

SABAHIN SEHERİNDE ÖTÜYOR KUŞLAR
BALINAN YOĞRULMUŞ O SIRMA SAÇLAR
KUDRETTEN ÇEKİLMİŞ KARADIR KAŞLAR
İŞTE BU GÖNLÜMÜN CANANI GELDİ

—2—

SEHER VAKTİ KEKLİK ÇIKAR KABANA
SALLANDIKÇA PÜSKÜL DEĞER TABANA
KORKARIM SEVDİĞİM VARA YABANA
İŞTE BU GÖNLÜMÜN CANANI GELDİ

—3—

YARİM YİNE ŞEKERLENDİN BALLANDIN
ALINAN YEŞİLİ GİYDİN SALLANDIN
KIRILSIN KOLLARIN NE TEZ ÇULLANDIN —DİLENDİN
AÇ GÖZLERİNİ AÇ CANANIN GELDİ.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4286
İNCELEME TARİHİ : 17. 10. 2001

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

YÖRE
YOZGAT / AKDAĞMADENİ

DERLEME TARİHİ

SAÇIM SARI BEN BU SAÇI SATARIM

KAYNAK KİŞİ
NİDA TÜFEKÇİ

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

SA ÇİM SA RI
YÜ CE DAĞ BA

BEN BU SA ÇI SA TA RİM (SAZ - - - - -) A DA PA ZA
ŞİN DA Ü ÇA ĞA TA ÇE L MA EL MA NİN Dİ

Rİ NA MEK TUP A TA Rİ M YA R YA
BİN DE EY LE NİP KA L MA YA R YA

R R E ĞER MEK TU BU MUN AY Nİ
SEV Dİ ĞİM YOK Dİ YE Fİ Kİ

GEL ME Z SE HASTA O LUR HAS TA NE YE
RE DA L MA U ZAT KOL LA Rİ TA BO _Y NU

YA TA Rİ M YA R YA
MA DO LA M YA R YA R R

S. SABUNCU

- 1 -

SAÇIM SARI BEN BU SAÇI SATARIM
ADAPAZARINA MEKTUP ATARIM (YAR YAR)
EĞER MEKTUBUMUN AYNI GELMEZSE
HASTA OLUR HASTANEYE YATARIM (YAR YAR)

- 2 -

YÜCE DAĞ BAŞINDA ÜÇ AĞAÇ ELMA
ELMANIN DİBİNDE EYLENİP KALMA (YAR YAR)
SEVDİĞİM YOK DİYE FİKİRE DALMA
UZAT KOLLARINI BOYNUMA DOLA (YAR YAR)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3910
İNCELEME TARİHİ : 10. 2. 1994

DERLEYEN
İCLÂL AKKAPLAN

YÖRE
YOZGAT / Boğazlıyan
KAYNAK KİŞİ
SABİHA KUBİLAY

ŞU İZMİR'İ BOYDAN DA BOYA GEZERİM

DERLEME TARİHİ
27. 8. 1991

NOTALAYAN
MEHMET ERENLER

SÜRE :

(SAZ - - - - -)

ŞU İZ Mİ Rİ BOY DAN DA
BO YA GE ZE Rİ
MA MA NAM MA
NAM MAN YAR YÂ RA MAN
HA Nİ YA DA Gİ ZİM SE NİN OY NA Yİ ŞİN
TOP PA LI ZÜL FÜ NÜ SAL LA Yİ ŞİN
TA LİM Lİ TA LİM Lİ MEK TEP Lİ YÂR
MEK TEP Lİ MEK TEP Lİ TA LİM Lİ YÂR SON

ŞU İZMİRİ BOYDAN DA BOYA GEZERİM

- 2 -

(SAZ - - - - -)

ŞU İZ Mİ RE BOY DAN DA
 ŞU İZ Mİ RE BOY DAN DA

BO YA TEZ GE
 BO YA YOL GI

LE A MA NAM
 DER

MAN A MAN YÂR YÂ RA

MAN

GENÇTÜRK

ŞU İZMİRİ BOYDAN BOYA GEZERİM
 AMAN AMAN AMAN YÂR YÂR AMAN

HANİ YA DA KIZIM SENİN OYNAYIŞIN
 TOPPALI ZÜLFÜNÜ SALLAYIŞIN
 (EDALİ DA BELİK SALLAYIŞIN) *
 TALİMLİ TALİMLİ MEKTEPLİ YÂR
 MEKTEPLİ MEKTEPLİ TALİMLİ YÂR

ŞU İZMİR'E BOYDAN DA BOYA YOL GİDER
 AMAN AMAN AMAN YÂR YÂR AMAN

HANİ YA DA KIZIM SENİN OYNAYIŞIN
 TOPPALI ZÜLFÜNÜ SALLAYIŞIN
 (EDALİ DA BELİK SALLAYIŞIN) *
 TALİMLİ TALİMLİ MEKTEPLİ YÂR
 MEKTEPLİ MEKTEPLİ TALİMLİ YÂR

* Bu dizek gerekirse ek olarak okunabilir.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 3385
İNCELEME TARİHİ:

YÖRESİ

KIRŞEHİR

KİMDEN ALINDIĞI

GÜRBÜZ SAPMAZ

SÜRESİ: ♩ = 92

ŞU ZELVENİN UFAK TEFEK TAŞLARI

DERLEYEN
ANKRAD.THM. MD.

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL
MEHMET ERENLER

(SAZ _____)

ŞU ZEL... VE Nİ...
ŞU ZEL... VE Yİ... Nİ... N

U FAK TE FEK
GE CE GEÇ TİM SAZ... TAŞ LA RI A...
GÖR ME Dİ MA...

NA... MA...
NA... MA... NA... M
NA... M

TAŞ LA RI
GÖR ME Dİ... A NA... M
MA NA... M

(SAZ _____) A KIT TIM GÖ ZÜM DEN
KAR... LI BUZ LU SU LA RI NA

(SAZ _____) YAŞ LA RI A... NA... MA...
DOY MA Dİ MA... NA... MA

NA... MA...
NA... MA... NA... M
NA... M YAŞ LA
DOY MA

ŞU ZELVENİN UFAK TEFEK TAŞLARI
(SAYFA - 2)

RI: A NA M
DI: MA NA M

(SAZ) SEV Dİ Ğİ MİN O NÜ ÇON DÖRT
CA Hİ Lİ DİM KİY ME Tİ Nİ

(SAZ) YAŞ LA RI A NA MA
BİL ME Dİ MA NA MA

NA MA NAM SAZ YAŞ LA RI
NA MA NAM BİL ME Dİ

A NA M
MA NA M

DURMUŞ

-1-

ŞU ZELVENİN UFAK TEFEK TAŞLARI
AKITTİM GÖZÜMDEN YAŞLARI
SEVDİĞİMİN ONÜÇ ONDÖRT YAŞLARI

ANAM ANAM ANAM TAŞLARI ANAM
ANAM ANAM ANAM YAŞLARI ANAM
ANAM ANAM ANAM YAŞLARI ANAM

-2-

ŞU ZELVEYİ GECE GEÇTİM GÖRMEDİM
KARLI BUZLU SULARINA DOYMADIM
CAHİL İDİM KIYMETİNİ BİLMEDİM

ANAM ANAM ANAM GÖRMEDİM ANAM
ANAM ANAM ANAM DOYMADIM ANAM
ANAM ANAM ANAM BİLMEDİM ANAM